

DOKUMENTI

PORUKA ZA XVI. DAN ŽIVOTA

– NEDJELJA, 6. VELJAČE 2011. –

Obitelj – najveća pomoć djeci

«I blagoslovi ih Bog te im reče: Plodite se i množite i napunite zemlju, i sebi je podložite» (Post 1,28). Već se iz ovog blagoslova koji Bog upućuje ljudima otkriva temeljni cilj obitelji: služenje životu. No, bračna se ljubav ne svodi samo na rađanje djece. U obiteljskom ambijentu koji je prožet ljubavlju i odanošću prema Bogu i ljudima stvaraju se mogućnosti koje pogoduju punom osobnom i društvenom razvoju djece. Temeljna vrednota koja usmjeruje odgoj i rast djeteta je očinska i majčinska ljubav. Ljubav roditelja postaje glavna pokretačka snaga koja podržava i usmjeruje čitav odgojni napor te obogaćuje djecu blagošću i dobrotom. Te se vrednote onda prelijevaju na njihovu okolinu. Ljubav između oca i majke postaje djeci uzor i mjerilo u odnosima prema braći i sestrama i prema svim osobama, i onima starijima, koje žive zajedno u istom domu. To zajedništvo u ljubavi koje se svakog dana, i u teškim i radosnim trenucima, živi u obitelji, najbolje i najviše pomaže djeci da se pravilno i odgovorno uključe u društvo oko sebe.

Ujedinjeni narodi su 20. studenoga 1989. prihvatili Međunarodnu konvenciju o mjerama zaštite djeteta (o pravima djeteta). Sveti je Otac Benedikt XVI. 8. veljače 2010., prigodom dvadesete obljetnice te Konvencije, sudionicima plenarnog zasjedanja Papinskog vijeća za obitelj naveo riječi koje stoje u njezinoj preambuli, da je obitelj prirodna sredina za razvoj i dobrobit svih njezinih članova, osobito djece, i ustvrdio da je upravo obitelj zasnovana na braku muškarca i žene najveća pomoć koja se može pružiti djeci. Djeca žele biti voljena od majke i oca koji se vole, te trebaju stanovati, rasti i živjeti zajedno s oba roditelja jer su majčinski i očinski lik komplementarni u odgoju kao i u izgradnji osobnosti i identiteta djece. Obiteljsko ozračje koje nije radosno, rekao je papa, odijeljenost oca od majke te osobito rastava, imaju posljedice za djecu. Podupiranje obitelji, njezinog jedinstva i stabilnosti najbolji je način za zaštitu prava i istinskih potreba djece.

Predsjednik Papinskog vijeća za obitelj kardinal Ennio Antonelli je u svom prikazu djelovanja tog Vijeća nakon VI. svjetskog susreta obitelji u Meksiku naveo, kako je rekao, neke zapanjujuće postotke (no nad koje se kako izgleda nadvila određena urota šutnje i određena cenzura medija). Predsjednik Antonelli navodi da u Francuskoj djeca rastavljenih roditelja u 25% slučajeva i nakon dugo godina imaju psihološke probleme, probleme s društvenom prilagodbom te postignućima u školi i na poslu. Oni predstavljaju 50% ovisnika o drogi i 80% onih koji se liječe na psihijatriji. U Sjedinjenim Američkim Državama djeca koja su odrasla bez očeva prisustva čine 60% silovatelja, 63% mladih samoubojstava, 69% žrtava seksualnoga zlostavljanja, 72% adolescenata ubojica, 85% mladih u zatvorima i 90% beskućnika.

Podaci koje navodi kardinal Antonelli su zabrinjavajući. Ako želimo zaštititi djecu trebamo promicati obitelj – doživotnu zajednicu muža i žene. Treba promicati pravo djeteta da ima oca i majku koji se vole i koji ga vole, te da ga oni odgajaju prema svojim vrijednostima.

Zbog toga sve bračne parove, koji i po ne malu cijenu žrtve i odricanja, svjedoče svojoj djeci kako je brak i obitelj prvotno mjesto odgoja za ljubav i zajedništvo, potičemo da i onda kada se nađu pred velikim izazovima traženja naoko lakih rješenja, ne odustaju od svog bračnog zajedništva i suživota u obitelji koju su osnovali.

Riječ ohrabrenja upućujemo i onim bračnim parovima koji, nakon rastave od

svog bračnog druga, nisu zanemarili svoju djecu te čine sve što im je moguće, da i u tako, nesavršenoj situaciji za rast i odgoj djece, ne odmažu ondje gdje mogu pomoći.

Neka ova riječ strpljive ljubavi dođe i do onih osoba koje u raznim odgojnim, socijalnim i medicinskim ustanovama po svojoj stručnosti a još više nesebičnoj ljubavi nadopunjuju ono što roditelji nisu mogli ili znali prenijeti svojoj djeci.

I konačno, neka ova riječ bude usrdna molba svima koji vjeruju da u Isusu Kristu imamo posinstvo i mir, da ne prestanu uzdizati svoje molitve Bogu, gospodaru života za sve naše obitelji, za muževe, žene i djecu i za sve, često mučne i teške situacije kroz koje prolaze.

Zato se i posebno radujemo Danu obitelji koji ćemo, u Hrvatskoj po prvi put, proslaviti 5. lipnja 2011. Nije slučajno što je Sveti Otac Benedikt XVI. zaželio nazočiti ovom događaju i proslaviti ga zajedno s nama. Potičem vjerničke obitelji da se u što većem broju odazovu na ovaj susret. Neka nam on bude poticaj da posvjedočimo i jedni druge ohrabrimo u nastojanjima oko što kvalitetnijeg, i vjerom i ljubavlju ispunjenog bračnog i obiteljskog života.

U Krku, na blagdan Svete obitelji, 26. prosinca 2010.

*mons. Valter Župan,
krčki biskup,
predsjednik Vijeća HBK za obitelj*

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA SVJETSKI DAN MIRA 2011.

Vjerska sloboda – put koji vodi do mira

1. Na početku nove godine želim da moja čestitka dođe do svih; u toj čestitci svima želim mir i blagostanje, no nadasve mir. I godina koja završava bila je, nažalost, označena progonima, diskriminacijom, užasnim nasiljima i vjerskom nesnošljivošću.

U mislima mi je osobito dragi Irak, koji je na svojem putu prema željenoj stabilnosti i pomirenju i dalje prizorište nasilja i atentata. U sjećanje dolaze nedavna trpljenja kršćanske zajednice i, na osobit način, podmukli napad na sirsko-katoličku katedralu Marije Pomoćnice u Bagdadu, gdje su 31. listopada ubijena dva svećenika i više od pedeset vjernika, dok su sudjelovali na misnom slavlju. Nakon toga su uslijedili, narednih dana, i drugi napadi, također na privatne kuće, šireći strah u kršćanskoj zajednici i želju, koju su izrazili mnogi njezini članovi, da emigriraju iz zemlje u traženju boljih uvjeta života. Njima izražavam svoju blizinu i blizinu čitave Crkve, koja je konkretno izražena na nedavnoj Posebnoj biskupskoj sinodi za Bliski Istok. S toga je skupa upućeno ohrabrenje katoličkim zajednicama u Iraku i na čitavom Bliskom istoku da žive zajedništvo i da nastave pružati hrabro svjedočanstvo vjere u tim krajevima.

Živo zahvaljujem vladama koje se trude da ublaže trpljenja te braće ljudi i pozivam katolike da mole za svoju braću u vjeri koja trpe nasilja i netrpeljivost te da budu solidarni s njima. Koristim zato ovu priliku da podijelim sa svima vama neka razmišljanja o vjerskoj slobodi, kao putu koji vodi k miru. Naime, sa žalošću možemo konstatirati da u nekim krajevima svijeta ljudima nije moguće ispovijedati i slobodno izražavati vlastitu vjeru, a da time ne izlože opasnosti vlastiti život i osobnu slobodu. U nekim drugim krajevima postoje prikriveniji i profinjeniji oblici predrasude i protivljenja prema vjernicima i vjerskim simbolima. Kršćani su danas vjerska zajednica koja trpi najveće progone

zbog svoje vjere. Mnogi od njih su svakodnevno izloženi uvredama i često žive u strahu zbog svojega traženja istine, zbog svoje vjere u Isusa Krista i svojeg iskrenog apeliranja na poštivanje vjerske slobode. Sve je to neprihvatljivo jer predstavlja uvredu Bogu i ljudskom dostojanstvu; osim toga, to predstavlja prijetnju sigurnosti i miru i sprječava ostvarenje istinskog i cjelovitog čovjekova razvoja(1).

U vjerskoj slobodi, naime, dolazi do izražaja ono što je jedinstveno osobi, jer zahvaljujući njoj može usmjeriti vlastiti osobni i društveni život prema Bogu, u čijem se svjetlu u punini razumiju identitet, smisao i svrha osobe. Nijekati ili samovoljno ograničavati tu slobodu znači gajiti ograničeni pogled na osobu; potamniti javnu ulogu religije znači stvarati nepravedno društvo, jer ne uzima u obzir pravu narav osobe; to znači *onemogućiti postizanje istinskog i trajnog mira čitave ljudske obitelji*.

Pozivam, dakle, muškarce i žene dobre volje da ponovno revno prionu izgrađivanju svijeta gdje će svi moći slobodno ispovijedati vlastitu vjeroispovijest ili vjeru i živjeti vlastitu ljubav prema Bogu sa svim srcem, sa svom dušom i sa svim umom (usp. *Mt 22, 37*). To je osjećaj koji nadahnjuje i vodi *Poruku za XLIV. Svjetski dan mira* posvećen temi *Vjerska sloboda – put koji vodi do mira*.

Sveto pravo na život i na duhovni život

2. *Pravo na vjersku slobodu ima svoj korijen u samom dostojanstvu osobe(2)* čija se transcendentna narav ne smije zanemarivati ili zabacivati. Bog je stvorio muškarca i ženu na svoju sliku, sebi slične (usp. *Post 1, 27*). Zato je svaka osoba nositelj *svetog prava* na cjelovit život također s duhovnoga gledišta. Bez priznavanja vlastitog duhovnog bića, bez otvaranja transcendentnom, čovjek ostaje prignut nad samim sobom, ne uspijeva pronaći odgovore na pitanja vlastitoga srca o

smislu života i domoći se trajnih vrijednosti i etičkih načelâ, a ne uspijeva čak ni iskusiti istinsku slobodu i izgrađivati pravedno društvo(3).

Sveto pismo, kao odjek samoga našeg iskustva, otkriva duboku vrijednost ljudskog dostojanstva: «Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš? Ti ga učini malo manjim od Boga, slavom i sjajem njega okruni. Vlast mu dade nad djelima ruku svojih, njemu pod noge sve podloži» (Ps 8, 4-7).

Suočeni s uzvišenom stvarnošću ljudske naravi, i mi možemo iskusiti isto divljenje što ga izražava psalmist. Ona se očituje kao otvorenost Misteriju, kao čovjekova sposobnost da postavlja duboka pitanja o samom sebi i porijeklu svemira, kao duboki odraz najviše Božje ljubavi, počela i svrhe svih stvari, svake osobe i svih narodâ(4). Vrhunravno dostojanstvo osobe je bitna vrijednost židovsko-kršćanske mudrosne tradicije, ali, zahvaljujući tome što se svi ljudi služe razumom, može se priznati svima. To dostojanstvo, shvaćeno kao čovjekova sposobnost da se izdigne iznad materijalnog svijeta i traži istinu, treba priznati kao opće dobro, koje je nužno za izgrađivanje društva usmjerenog k čovjekovu ostvarenju i punini. Poštivanje bitnih sastavnica ljudskog dostojanstva, kao što su pravo na život i pravo na vjersku slobodu, je uvjet moralnog legitimiteta svake društvene i pravne norme.

Vjerska sloboda i uzajamno poštivanje

3. *Vjerska sloboda je u ishodištu moralne slobode.* Otvorenost istini i dobru, otvorenost Bogu, ukorijenjena u ljudskoj naravi, daje puno dostojanstvo svakom čovjeku i jamstvo je punog uzajamnog poštivanja među osobama. Zato slobodu vjerovanja treba shvatiti ne samo kao zaštićenost od prisile, već još prije kao sposobnost da čovjek može činiti vlastite izbore u skladu sa istinom.

Postoji neraskidiva veza između slobode i poštivanja; naime, «u ostvarivanju svojih prava pojedini ljudi i društvene skupine ve-

zani su moralnim zakonom da se obaziru i na prava drugih i na svoje dužnosti prema drugima, i na zajedničko dobro svijuu» (5).

Sloboda koja je neprijatelj ili je *ravnodušna* prema Bogu u konačnici niječe samu sebe i ne jamči puno poštivanje drugoga. Volja koja smatra da je potpuno nesposobna tražiti istinu i dobro nema drugih objektivnih razloga ni motiva da djeluje osim onih koje joj nameću njezini trenutačni i prolazni interesi, ona nema neki «identitet» koji treba čuvati i izgrađivati pomoću doista slobodnih i svjesnih opredjeljenja. Ne može dakle tražiti poštivanje od strane drugih «voljâ», koje su i same otrgnute od vlastitog najdubljeg bića i koje zato mogu afirmirati druge «razloge» ili čak nijedan «razlog». Iluzija da će se u moralnom relativizmu naći ključ za mirni suživot je zapravo izvor podjela i njezinkanja dostojanstva ljudskih bića. Zato je razumljiva nužnost da se u jedinstvu osobe prepozna dvojak vidik: *vjerski* i *društveni*. U vezi s tim je nezamislivo da vjernici «moraju zatirati jedan dio samih sebe – svoju vjeru – da bi bili aktivni građani; ne bi se smjelo nikada dogoditi da se radi uživanja vlastitih prava mora nijekati Boga» (6).

Obitelj – škola slobode i mira

4. Ako je vjerska sloboda put koji vodi do mira, *vjerski odgoj* je povlašteni put za osposobljavanje novih naraštaja da prepoznaju u drugome svoga brata i svoju sestru, s kojima se želi zajedno kročiti i surađivati kako bi se svi osjetili živim udovima iste ljudske obitelji, iz koje nitko ne smije biti isključen.

Obitelj utemeljena na ženidbi, kao izraz dubokog jedinstva i komplementarnosti između jednog muškarca i jedne žene, uključuje se u taj kontekst kao prva škola odgoja i društvenog, kulturnog, moralnog i duhovnog rasta i napredovanja djece, koja bi morala uvijek imati u ocu i majci prve svjedoke života usmjerenog k traženju Božje istine i ljubavi. Sami bi roditelji morali biti uvijek slobodni prenositi, bez ikakvih prisila i odgovorno, svojoj djeci vlastitu baštinu vjere,

vrijednosti i kulture. Obitelj, ta prva stanica društva, ostaje prvi prostor odgajanja za skladne odnose na svim razinama ljudskog suživota, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. To je put kojim treba mudro ići da bi se izgrađivalo stabilno i solidarno društvo, da bi se pripravilo mlade da preuzmu vlastite odgovornosti u životu, u jednom slobodnom društvu, u duhu razumijevanja i mira.

Zajednička baština

5. Moglo bi se reći kako, *među temeljnim pravima i slobodama ukorijenjenim u dostojanstvu osobe, vjerska sloboda zauzima posebno mjesto*. Kada je vjerska sloboda priznata, dostojanstvo osobe se poštuje u njegovu korijenu i jačaju se *ethos* i društvene institucije. Naprotiv, kada se vjersku slobodu niječe, kada se pokušava spriječiti ljude da ispovijedaju vlastitu religiju ili vlastitu vjeru i da žive u skladu s njima, tada se vrijeđa ljudskog dostojanstvo i, u isti mah, ugrožava se pravednost i mir, koji se temelje na onom ispravnom društvenom poretku izgrađenom na svjetlu Najviše Istine i Najvišeg Dobra.

Vjerska sloboda je, u tome smislu, također tekovina političke i pravne kulture. Ona je osnovno dobro: svaka osoba mora imati mogućnost da slobodno ostvaruje pravo da, kao pojedinac ili zajednica, ispovijeda i očituje vlastitu religiju ili vlastitu vjeru, bilo javno bilo privatno, u naučavanju, u praksama, u tiskovinama, u bogoslužju i održavanju obredâ. Osoba ne bi smjela nailaziti na prepreke ako bi, eventualno, htjela prijeći na drugu vjeru ili ne ispovijedati nijednu vjeru. U tome kontekstu, međunarodni zakonodavni poredak može poslužiti za primjer i osnovna je referentna točka za sve države, jer ne dopušta nikakvo ograničavanje vjerske slobode, sve dok se poštuju opravdani zahtjevi javnog reda i mira(7). Međunarodni zakoni priznaju tako da prava vjerske prirode imaju isti *status* kao i pravo na život i osobnu slobodu, čime potvrđuju da ona pripadaju samoj *jezgri* ljudskih prava, onih općih i na-

ravnih prava koje ljudski zakon ne smije nikada nijekati.

Vjerska sloboda nije isključiva baština vjernika, već čitave obitelji naroda koju čine svi narodi na zemlji. To je nezaobilazna sastavnica pravne države; ne može ju se nijekati a da se istodobno ne ugroze sva prava i vjerske slobode, budući da je ona njihova sinteza i vrhunac. Ona je «lakmus papir kojim se provjerava poštivanja svih ostalih ljudskih prava» (8). Dok potpomaže ostvarivanje čisto ljudskih sposobnosti, stvara preduvjete za ostvarivanje *cjelovitog razvoja*, koji obuhvaća čitavu osobu u svim njezinim vidicima(9).

Javna dimenzija religije

6. *Vjerska sloboda, kao svaka sloboda, proizlazi iz osobnog područja i ostvaruje se u odnosu s drugima. Sloboda bez odnosa nije puna sloboda*. I vjerska se sloboda ne ograničava isključivo na individualnu dimenziju, već je vezana uz zajednicu i društvo, budući da je osoba biće odnosa a religija ima javnu narav.

Relacionalnost je presudna sastavnica vjerske slobode, koja potiče zajednice vjernika da prakticiraju solidarnost za opće dobro. U toj dimenziji zajedništva svaka je osoba jedinstvena i neponovljiva i, istodobno, upotpunjuje se i ostvaruje u punini.

Neporeciv je doprinos koje vjerske zajednice daju društvu. Postoje mnogobrojne karitativne i kulturne ustanove koje svjedoče o konstruktivnoj ulozi vjernikâ u društvenom životu. No još je važniji etički doprinos religije na političkom području. On se ne smije marginalizirati ili braniti, već se mora shvatiti kao valjan prilog promicanju općeg dobra. U vezi s tim treba spomenuti religijsku dimenziju kulture, koja je nastajala tijekom mnogih stoljećâ zahvaljujući društvenim i nadasve etičkim doprinosima religije. Ta dimenzija ne predstavlja ni na koji način diskriminaciju onih koji ne dijele to vjerovanje, već, naprotiv, jača društvenu koheziju, integraciju i solidarnost.

Vjerska sloboda, snaga slobode i kulture: opasnosti njezine instrumentalizacije

7. Instrumentalizacija vjerske slobode sa ciljem da se prikriju skriveni interesi, kao što je rušenje postojećeg poretka, prigrabljivanje dobara ili zadržavanja moći od strane neke skupine može nanijeti veoma goleme štete društvu. Fanatizam, fundamentalizam, djelovanja koja se protive ljudskom dostojanstvu, ne mogu se nikada opravdati, utoliko manje ako se čine u ime religije. Ispovijedanje neke religije ne smije se instrumentalizirati niti silom nametati. Treba, dakle, da države i razna društva nikada ne zaborave da je vjerska sloboda uvjet za traženje istine, a istina se ne nameće nasiljem već «snagom same istine» (10). U tome smislu, religija je pozitivna i pokretačka snaga za izgrađivanje građanskoga i političkog društva.

Kako zanjekati doprinos velikih religija svijeta razvoju civilizacije? Iskreno traženje Boga dovelo je do većeg poštivanja čovjekova dostojanstva. Kršćanske zajednice, sa svojom baštinom vrijednosti i načelâ, dale su snažan doprinos buđenju svijesti kod ljudi i narodâ o vlastitom identitetu i dostojanstvu, kao i nastanku demokratskih institucija i afirmiranju čovjekovih prava i s tim povezanih dužnosti.

Kršćani su i danas, u društvu koje je sve više globalizirano, pozvani, ne samo odgovornim radom na društvenom, ekonomskom i političkom području, nego i svjedočenjem vlastite ljubavi i vjere, pružati dragocjeni doprinos zahtjevnom i uzvišenom zalaganju za pravdu, za cjeloviti ljudski razvoj kao i za ispravno uređenje ljudskih stvarnosti. Isključivanje religije iz javnog života oduzima ovom potonjem životni prostor koji ga otvara transcendenciji. Bez toga primarnog iskustva teško je usmjeriti društvo prema općim etičkim načelima i postaje isto tako teško uspostaviti nacionalne i međunarodne poretke u kojima će temeljna prava i slobode biti potpuno priznata i ostvarivana, što su upravo – nažalost još uvijek zanemarivani i osporavani – ciljevi *Opće deklaracija o ljudskim pravima* iz 1948.

Pitanje pravednosti i civilizacije: fundamentalizam i neprijateljstvo protiv vjernikâ narušavaju pozitivni laicitet država

8. Istom odlučnošću kojom se osuđuju svi oblici religijskog fanatizma i fundamentalizma, nužno se oduprijeti također svim oblicima neprijateljstva protiv religije, koji ograničavaju javnu ulogu vjernikâ u građanskom i političkom životu.

Ne smije se zaboraviti da su *religijski fundamentalizam i laicizam ekstremni nazori i oblici odbacivanja legitimnog pluralizma i načela laiciteta*. I jedan i drugi, naime, apsolutiziraju ograničen i djelomičan pogled na osobu, dajući prednost, u prvom slučaju, oblicima religijskog integralizma, odnosno, u drugom, racionalizmu. *Društvo koje želi nametati ili, naprotiv, silom zatirati religiju, čini nepravdu čovjeku i Bogu, ali i samom sebi. Bog doziva sebi čovječanstvo naumom ljubavi koji, dok uključuje čitavu osobu u njezinoj naravnoj i duhovnoj dimenziji, zahtijeva da se na nj odgovori slobodno i odgovorno, čitavim srcem i čitavim bićem, bilo kao pojedinac bilo kao zajednica*. I društvo, dakle, kao izraz osobe i svih njezinih konstitutivnih sastavnica, mora živjeti i organizirati se tako da potpomaže njezino otvaranje transcendenciji. Upravo se zato pri oblikovanju zakona i institucija nekog društva nipošto ne smije zanemarivati ili čak uopće ne uzimati u obzir religijski vidik svojih građanâ. Putem demokratskog djelovanja građana svjesnih vlastitog uzvišenog poziva, ti zakoni i institucije moraju biti prikladan odraz istinske naravi osobe i podupirati njezinu vjersku dimenziju. Budući da ova potonja nije tvorevina države, država njome ne smije manipulirati, već ju mora priznavati i poštivati.

Kada pravni poredak na svim razinama, nacionalnom i međunarodnom, dopušta ili tolerira religijski ili protureligijski fanatizam, zakazao je u svojem poslanju, koje se sastoji u tome da štiti i promiče pravdu i pravog svakog pojedinca. Te se stvarnosti ne mogu prepustiti slobodnoj odluci zakonodavca ili većine, jer, kao što je učio već Ciceron,

pravda je nešto više od pukog produkta zakona i njegove primjene. Ona uključuje *priznavanje dostojanstva svake osobe*(11), koja je, bez vjerske slobode, zajamčene i življene u svojoj biti, okrnjena i povrijeđena, izložena opasnosti da padne pod utjecaj idolâ, relativnih dobara pretvorenih u apsolutne. Sve to izlaže društvo opasnosti političkih i ideoloških totalitarizama, koji veličaju javnu vlast i istodobno umanjuju ili ograničavaju slobodu savjesti, misli i vjeroispovijesti kao potencijalne takmace.

Dijalog između građanskih i vjerskih institucijâ

9. Baština načelâ i vrijednosti koje izražava istinska religioznost je bogatstvo za narode i njihov *ethos*. Ona se izravno obraća savjesti i religiji muškaraca i žena, doziva u svijest imperativ moralnog obraćenja, potiče na njegovanje kreposti i pristupanje drugima s ljubavlju kao braći i sestrama, kao članovima velike ljudske obitelji(12).

Uz dužno poštivanje pozitivne laičnosti državnih institucija, javna dimenzija religije mora se uvijek priznati. U vezi s tim, *zdravi dijalog između civilnih i vjerskih institucijâ* je od temeljne važnosti za cjeloviti razvoj osobe i društveni sklad.

Živjeti u ljubavi i istini

10. U globaliziranom svijetu, kojeg karakteriziraju društva koja su sve više višetnica i višereligijska, velike religije mogu predstavljati važan faktor jedinstva i mira za ljudsku obitelj. Na temelju vlastitih vjerskih uvjerenja i traženja s pomoću razuma općeg dobra, njihovi su sljedbenici pozvani odgovorno se zauzimati na području vjerske slobode. Potrebno je iz raznih religijskih kultura preuzeti ono što je pozitivno za građanski suživot a odbaciti sve ono što se protivi dostojanstvu muškarca i žene.

Javni prostor, kojeg međunarodna zajednica ustupa religiji i njihovu predlaganju onoga što čini «dobar život», pridonosi stvaranju one suglasnosti oko istine i dobra, kao i moralnog konsenzusa, koji su temeljni za

pravedni i miroljubivi suživot. *Vode* velikih religija, zahvaljujući svojoj ulozi, svojem utjecaju i svojem autoritetu u vlastitim zajednicama, pozvani su prednjačiti u uzajamnom poštivanju i dijalogu.

Kršćane, pak, sama vjera u Boga, Oca Gospodina Isusa Krista, potiče da žive kao braća koja se susreću u Crkvi i surađuju u izgrađivanju svijeta gdje se «zlo više neće činiti, neće se pustošiti na svoj svetoj gori mojoj [jer] zemlja će se ispuniti spoznajom Jahvinom kao što se vodom pune mora» (*Iz* 11, 9).

Dijalog kao zajedničko traženje

11. Dijalog između sljedbenika različitih religija predstavlja za Crkvu važno sredstvo za surađivanje sa svim vjerskim zajednicama oko općeg dobra. Sama Crkva ne odbacuje ništa što je u raznim religijama istinito i sveto. «S iskrenim poštovanjem promatra te načine djelovanja i življenja, zapovijedi i nauke koji, premda se umnogome razlikuju od onoga što ona sama drži i predlaže, ipak nerijetko odražavaju zraku one Istine koja prosvjetljuje sve narode» (13).

Put što ga ona pokazuje nije put relativizma ili religijskog sinkretizma. Crkva, naime, »naviješta i dužna je naviještati Krista, 'koji je put i istina i život' (*Iv* 14, 6), u kojemu ljudi nalaze puninu religioznoga života i u kojemu je Bog sve sa sobom pomirio«(14). To međutim nipošto ne isključuje dijalog i zajedničko traženje istine u raznim područjima života, jer, kao što je sveti Toma Akvinski volio reći, «svaka istina, iz kojih god da usta izlazila, dolazi od Duha Svetoga» (15).

Godine 2011. slavi se 25. obljetnica *Svjetskog dana molitve za mir*, kojeg je 1986. sazvaio u Asizu časni sluga Božji Ivan Pavao II. Tom su prigodom *vode* velikih svjetskih religija posvjedočili kako je religija činilac jedinstva i mira, a ne podjele i sukoba. Sjećanje na to iskustvo budi nadu u budućnost u kojoj će se svi vjernici smatrati, i to doista i biti, ljubiteljima pravde i istinskim mirotvorcima.

Moralna istina u politici i diplomaciji

12. Politika i diplomacija bi morale imati pred očima moralnu i duhovnu baštinu koju nude velike svjetske religije da bi priznale i afirmirale istinu, načela i opće vrijednosti koje se ne mogu nijekati a da se pritom zajedno s njima ne zaniječe i dostojanstvo osobe. Ali što, u praksi, znači promicati moralnu istinu u svijetu politike i diplomacije? To znači djelovati na odgovoran način na temelju stvarnog i cjelovitog poznavanja činjenica; to, nadalje, znači slamati političke ideologije koje guše istinu i ljudsko dostojanstvo i, pod izlikom mira, razvoja i ljudskih prava, žele promicati lažne vrijednosti; to također znači potpomagati stalno nastojanje da pozitivni zakon počiva na temeljima načela prirodnog zakona(16). Sve je to nužno i povezano s poštivanjem vrijednosti dostojanstva osobe, koju su potvrdili narodi svijeta u *Povelji Ujedinjenih naroda* iz 1945. u kojoj su opće vrijednosti i moralna načela predstavljani kao referentna točka za norme, institucije i oblike društvenog suživota na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Nadilaziti mržnju i predrasude

13. Usprkos poukama iz povijesti i zalaganju država, međunarodnih organizacija na svjetskoj i lokalnoj razini, nevladinih organizacija i svih muškaraca i žena dobre volje koji svakoga dana ulažu napore oko očuvanja temeljnih prava i sloboda, u svijetu se i danas bilježe progone, diskriminacije, čine nasilja i nesnošljivosti koji se temelje na religiji. Na osobit način, u Aziji i Africi, glavne žrtve su pripadnici vjerskih manjina, kojima se brani slobodno ispovijedati vlastitu vjeru odnosno mijenjati vjeroispovijest zatraživanjem i kršenjem prava, temeljnih sloboda i osnovnih dobara, pri čemu se ide tako daleko da ih se lišava osobne sloboda pa čak i oduzima život. Postoje – kao što sam već rekao – profinjniji oblici neprijateljstva protiv religije, koje se u zapadnim zemljama katkad izražava nijekanjem povijesti i uklanjanjem vjerskih simbola koji odražavaju identitet i kulturu većine građana. Ti oblici

neprijateljstva često raspiruju mržnju i predrasude i u opreci su sa ozbiljnom i uravnoteženim vizijom pluralizma i laiciteta institucijâ, a da ni ne spominjemo da su novi naraštaji zbog toga izloženi opasnosti da izgube doticaj s dragocjenom duhovnom baštinom svojih zemalja.

Religija se brani tako da se brane prava i sloboda vjerske zajednice. *Vode* velikih svjetskih religija i čelnici država moraju zato s novom zauzetošću raditi na promicanju i obrani vjerske slobode, napose obrani vjerskih manjina, koje ne predstavljaju prijetnju identitetu većine, već su, naprotiv, prilika za dijalog i za uzajamno kulturno obogaćivanje. Njihova obrana idealan je način za jačanje duha dobrohotnosti, otvorenosti i uzajamnosti s kojim se moraju štititi temeljna prava i slobode u svim krajevima i regijama svijeta.

Sloboda vjerovanja u svijetu

14. Obraćam se, na kraju, kršćanskim zajednicama koje trpe progone, diskriminacije, nasilja i nesnošljivosti, osobito u Aziji, Africi, na Bliskom istoku i napose u Svetoj zemlji, mjestu koju je Bog izabrao i blagoslovio. Dok im ponovno izražavam svoju očinsku ljubav i jamčim svoju molitvu, tražim od svih predstavnika vlasti da spremno i žurno porade na okončanju svih nasilja protiv kršćana koji žive u tim krajevima. Neka Kristovi učenici, u sadašnjim nevoljama, ne klonu duhom, jer *svjedočenje evanđelja jest, i uvijek će biti, praćeno protivštinama*.

Razmišljajmo u svojem srcu o riječima Gospodina Isusa: «Blago ožalošćenima: oni će se utješiti [...]. Blago gladnima i žednima pravедnosti: oni će se nasititi [...]. Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima! Ta progonili su tako proroke prije vas! » (*Mt 5, 4-12*). Obnovimo zato «obavezu o opraštanju koju preuzimamo na sebe kada u molitvi *Očenaša* tražimo Božje oprostjenje. Naime, i nama je postavljen uvjet i mjera željenog milosrđa kada molimo: 'I opusti nam duge naše *kako* i mi otpustismo dužnicima svo-

jim!' (*Mt 6, 12*) » (*17*). Nasilje se ne pobjeđuje nasiljem. Neka naš krik boli bude uvijek praćen vjerom, nadom i svjedočenjem Božje ljubavi. Izražavam također želju da se na Zapadu, osobito u Europi, prekinu neprijateljstva i predrasude prema kršćanima zato što su odlučili živjeti dosljedno vrijednostima i načelima izraženim u Evanđelju. Neka se Europa, radije, zna pomiriti s vlastitim kršćanskim korijenima, koji su od temeljne važnosti za shvaćanje uloge koju je imala, koju ima i koju želi imati u povijesti; na taj će način iskusiti pravednost, slogu i mir, njegujući iskreni dijalog sa svim narodima.

Vjerska sloboda – put koji vodi do mira

15. Svijet treba Boga, treba opće i zajedničke etičke i duhovne vrijednosti, a religija može dati svoj dragocjeni doprinos u njegovu traženju, kako bi se, na nacionalnoj i međunarodnoj razini, izgradio pravedni i miroljubivi društveni poredak.

Mir je Božji dar i istodobno nikada potpuno dovršen zadatak. Društvo pomireno s Bogom je bliže miru, koji nije puka odsutnost rata, niti puki plod vojne ili ekonomske premoći, a još manje prijevarnih lukavština ili vještih manipulacija. Mir je, naprotiv, rezultat procesa kulturnog, moralnog i duhovnog čišćenja i izdizanja svake osobe i

naroda, u kojem se ljudsko dostojanstvo potpuno poštuje. Pozivam sve one koji žele biti mirotvorci, a napose mlade, da osluškuju glas koji govori u njihovu srcu tako da pronađu u Bogu čvrsto uporište za postizanje prave slobode, nepresušnu snagu koja može svijetu dati novi smjer i novi duh, tako da ne ponavlja greške iz prošlosti. Kao što uči sluga Božji Pavao VI., čijoj se mudrosti i dalekovidnosti duguje ustanovljenje Svjetskog dana mira: «Potrebno je prije svega dati miru druga oružja, koja ne služe ubijanju i uništenju čovječanstva. Bit će potrebna prije svega moralna oružja, koja daju snagu i premoć međunarodnom pravu; oružja, nadasve, poštivanja sporazumâ» (*18*). Vjerska sloboda je istinsko oružje mira, *s povijesnim i proročkim poslanjem*. Ona naime vrednuje i dovodi do punog ostvarenja duboke osobine i skrivene mogućnosti osobe, koje su kadre promijeniti i učiniti svijet boljim. Ona dopušta gajiti nadu u budućnost pravednosti i mira, usprkos teškim nepravdama i materijalnim i moralnim bijedama. Neka svi ljudi i društva na svim razinama i u svim krajevima svijeta što prije uzmognu iskusiti *vjersku slobodu – put koji vodi do mira*.

Iz Vatikana, 8. prosinca 2010.

Papa Benedikt XVI.

Bilješke

- (1) Usp. Benedikt XVI., Enc. *Caritas in veritate* (*Ljubav u istini*), 29.55-57.
- (2) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja *Dignitatis humanae*, 2.
- (3) Usp. Benedikt XVI., Enc. *Caritas in veritate* (*Ljubav u istini*), 78.
- (4) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o odnosima Crkve prema nekršćanskim religijama *Nostra aetate*, 1.
- (5) *Isti*, Deklaracija o slobodi vjerovanja *Dignitatis humanae*, 7.
- (6) Benedikt XVI., Govor na Općoj skupštini Organizacije Ujedinjenih Naroda (18. travnja 2008.): *AAS* 100 (2008.), 337.
- (7) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja *Dignitatis humanae*, 2.
- (8) Ivan Pavao II., *Obraćanje sudionicima Parlamentarne skupštine Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS)* (10. listopada 2003.), 1: *AAS* 96 (2004.), 111.

- (9) Usp. Benedikt XVI., Enc. *Caritas in veritate*, 11.
- (10) Usp. Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o slobodi vjerovanja *Dignitatis humanae*, 1.
- (11) Usp. Ciceron, *De inventione*, II, 160.
- (12) Usp. Benedikt XVI., Govor predstavnicima ostalih religija Ujedinjenog Kraljevstva (17. rujna 2010.): *L'Osservatore Romano* od 18. rujna 2010., str. 12.
- (13) Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o odnosu Crkve prema nekršćanskim religijama *Nostra aetate*, 2.
- (14) *Isto*.
- (15) *Super evangelium Joannis*, I, 3.
- (16) Usp. Benedikt XVI., *Govor predstavnicima građanskih vlasti i diplomatskog zbora u Cipru* (5. lipnja 2010.); *L'Osservatore Romano* od 6. lipnja 2010., str. 8; Međunarodna teološka komisija, *U traženju opće etike: jedan pogled na prirodni zakon*, Vatikan 2009.
- (17) Pavao VI., Poruka za Svjetski dan mira 1976.: *AAS* 67 (1975.), 671.
- (18) *Isto*, str. 668.

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA SVJETSKI DAN BOLESNIKA 2011.

Bog – čovjekov supatnik

Draga braćo i sestre, na liturgijski spomen Gospe Lurdske, koji se slavi 11. veljače, Crkva predlaže slaviti Svjetski dan bolesnika. Ta proslava, prema želji časnog sluge Božjega Ivana Pavla II., je zgodna prilika da se razmišlja o tajni trpljenja i, prije svega, da se naše zajednice i građansko društvo učini osjetljivijima prema bolesnoj braći i sestrama. Ako je svaki čovjek naš brat, utoliko više oni koji su slabi, koji trpe i koji trebaju skrb moraju biti u središtu naše pažnje, kako se nitko ne bi osjetio *zaboravljenim* i marginaliziran; naime «mjera čovječnosti se određuje na osnovu toga kako se društvo i pojedinac odnose prema trpljenju i onima koji trpe. Društvo koje ne uspijeva prihvatiti one koji trpe i ne pridonosi stvaranju ozračja u kojem će njegovi članovi dijeliti tuđu bol i duboko suosjećati s onima koji trpe okrutno je i neljudsko društvo» (Enc. *Spe salvi*, 38). Neka inicijative koje će se organizirati u pojedinim biskupijama u prigodi toga Dana budu poticaj da skrb za one koji trpe bude djelotvornija, također u perspektivi svečane proslave, koja će se 2013. održati u marijanskom svetištu u Altöttingu u Njemačkoj.

1. Još uvijek pamtim trenutak u kojem sam, tijekom pastoralnog pohoda Torinu, imao priliku zadržati se u razmišljanju i molitvi pred Torinskim platnom, pred onim trpećim licem, koje nas poziva razmišljati o Onome koji je ponio na sebi trpljenje ljudi svih vremena i svih mjesta, također naša trpljenja, naše teškoće, naše grijehе. Koliko je samo vjernikâ, tijekom povijesti, prošlo pokraj toga pogrebnog platna, u kojem je bilo umotano tijelo raspetog čovjeka, koje u svemu odgovara onome što nam Evanđelja govore o Isusovoj mucii i smrti! Njegovo promatranje poziva razmišljati o onome što piše sveti Petar: «njegovom se modricom izliječiste» (usp. *I Pt* 2, 24). Božji je Sin trpio, umro, ali je uskrsnuo i upravo zato te rane postaju znak našeg otkupljenja, oproš-

tenja i pomirenja s Ocem; one, međutim, postaju također kamen kušnje za vjeru učenika i za našu vjeru: svaki put kada Gospodin govori o svojoj mucii i smrti, oni ne razumiju, odbacuju, protive se. Za njih, kao i za nas, trpljenje ostaje uvijek bremenito tajnom, teško ga je prihvatiti i ponositi. Dvojica učenika na putu za Emaus bili su ožalošćeni zbog događaja koji su se zbili tih dana u Jeruzalemu i tek kada im se Uskrsli pridružio na putu oči im se otvoriše te počеше na te događaje gledati drugim očima (usp. *Lk* 24, 13-31). Apostol Toma također pokazuje da mu je teško vjerovati u put otkupiteljske muke: «Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoj prst u mjesto čavala, ako ne stavim svoju ruku u njegov bok, neću vjerovati» (*Iv* 20, 25). Ali pred Kristom koji pokazuje svoje rane, njegov se odgovor pretvara u dirljivu ispovijest vjere: «Gospodin moj i Bog moj!» (*Iv* 20, 28). Ono što je ranije bila nepremostiva prepreka, jer je znak prividnog Isusova neuspjeha, postaje, u susretu s Uskrsnim, dokaz pobjedničke ljubavi: «Samo Bog koji nas ljubi do te mjere da na sebe preuzima naše rane i našu bol, osobito onih nevinih, dostojan je vjere» (*Poruka Urbi et orbi*, Uskrs 2007.).

2. Dragi bolesnici i patnici, upravo po Kristovim ranama možemo vidjeti, očima nade, sva zla koja muče čovjeka. Isus svojim uskrsnućem nije uklonio trpljenje i zlo iz svijeta, ali ih je suzbio u korijenu. Nadutoj sili zla suprotstavio je svemoć svoje ljubavi. Pokazao nam je, dakle, da je put mira i radosti Ljubav: «kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge» (*Iv* 13, 34). Krist, pobjednik smrti, živ je među nama. I dok sa svetim Tomom i mi govorimo: «Gospodin moj i Bog moj!», slijedimo našeg Učitelja u raspoloživosti utrošiti život za našu braću (usp. *I Iv* 3, 16), postajući glasnici radosti koja se ne plaši boli – uskrsne radosti.

Sveti Bernard kaže: «Bog ne može patiti, ali može suosjećati». Bog, utjelovljena istina i ljubav, htio je trpjeti za nas i s nama; postao je čovjekom da može *patiti zajedno* sa čovjekom, na stvaran način, u tijelu i krvi. U svako je trpljenje, dakle, ušao Onaj koji dijeli i podnosi trpljenje; u svakom se trpljenju širi *con-solatio*, utjeha ljubavi Boga koji dijeli čovjekove patnje kako bi ponovno svanula zvijezda nade (usp. enc. *Spe salvi*, 39).

Vama, draga braćo i sestre, ponavljam ovu poruku, da budete njezini svjedoci svojim trpljenjem, svojim životom i svojom vjeron.

3. Upirući svoj pogled prema susretu u Madridu, u kolovozu 2011., prigodom Svjetskog dana mladih, želim uputiti također posebnu misao mladima, osobito onima koji žive iskustvo bolesti. Često patnja, Isusov križ ulijevaju strah, jer kao da su negacija života. Zapravo je riječ o nečem potpuno suprotnom! Križ je Božji «da» čovjeku, najviši i najsnažniji izraz njegove ljubavi i izvor iz kojeg izbija život vječni. Iz Isusova probodenog srca je potekao taj božanski život. Samo On je kadar osloboditi svijet od zla i učiniti da poraste njegovo Kraljevstvo pravdnosti, mira i ljubavi kojem svi težimo (usp. *Poruka za Svjetski dan mladih 2011.*). Dragi mladi, naučite «vidjeti» i «susresti» Isusa u euharistiji, gdje je prisutan na stvaran način za nas, do te mjere da je postao hranom kojom se hranimo na našem životnom putu, ali ga znajte prepoznati i služiti mu također u siromašnima, bolesnima, u braći koja trpe i koja su u nevolji, koja trebaju vašu pomoć (usp. isto, 4). Svima vama, bolesni i zdravi, ponavljam poziv da gradite mostove ljubavi i solidarnosti, kako se nitko ne bi osjećao osamljenim i napuštenim, već bliskim Bogu i dijelom velike obitelji njegove djece (usp. *Opća audijencija*, 15. studenog 2006.).

4. Promatrajući Isusove rane naš se pogled upravlja k njegovu Presvetom Srcu, u kojem se Božja ljubav očituje u najvišem stupnju. Presveto Srce je raspeto Srce, s bokom kojeg je probo mač iz kojeg teku krv i

voda (usp. *Iv* 19, 34), «simbol sakramenata Crkve, da se svi ljudi, privučeni Spasiteljevu Srcu, s radošću napajaju na nepresušnom izvoru spasenja» (usp. *Rimski misal, Pre-dslovlje svetkovine Presvetog Srca Isusova*). Osobito vi, dragi bolesnici, osjetiti blizinu toga Srca punog ljubavi i crpite s vjeron i radošću iz toga izvora, moleći: «Vodo iz prsiju Kristovih, operi me. Muko Kristova, okrijepi me. O dobri Isuse, usliši me. U svoje rane sakrij me» (*Molitva svetog Ignacija Loyole*).

5. Na kraju ove moje poruke za idući Svjetski dan bolesnika, želim izraziti svoju ljubav svima i svakome, osjećajući se dionikom patnji i nada koje živite svakodnevno u jedinstvu s Kristom raspetim i uskrslim, da vam on dadne mir i ozdravljenje srca. Neka zajedno s njim uz vas bdije Djevica Marija, kojoj se s pouzdanjem obraćamo zazivima *Zdravlje bolesnih* i *Utjeha žalosnih*. Podno križa za nju se ostvarilo Šimunovo proroštvo: njezino je majčinsko srce probodeno (usp. *Lk* 2, 35). Iz ponora svoje boli, kojom je sudjelovala u boli svoga Sina, Marija je osposobljena prihvatiti novo poslanje: postati Kristovom majkom u njegovim udovima. U času križa, Isus joj prikazuje svakog od svojih učenika govoreći joj: «Evo ti sina» (usp. *Iv* 19, 26-27). Majčinsko suosjećanje prema Sinu postaje majčinsko suosjećanje prema svakom od nas u našim svakodnevnim trpljenjima (usp. *Homilija u Lurdu*, 15. rujna 2008.).

Draga braćo i sestre, na ovaj Svjetski dan bolesnika, pozivam također vlasti da ulažu sve veće energije u zdravstvene strukture koje će biti pomoć i potpora onima koji trpe, osobito najsiromašnjima i najpotrebitijima, i, okrećući se u mislima svim biskupijama, upućujem srdačan pozdrav biskupima, svećenicima, posvećenim osobama, sjemeniš-tarcima i bogoslovima, zdravstvenim djelatnicima, dragovoljcima i svima onima koji se s ljubavlju posvećuju brizi i ublažavanju rana svakog bolesnog brata i sestre, u bolnicama ili lječilištima, u obiteljima: znajte na

licima bolesnih uvijek vidjeti lice nad licima – Kristovo lice.

Svima jamčim svoj spomen u molitvi, dok svima podjeljujem posebni apostolski blagoslov.

Iz Vatikana, 21. studenog 2010., blagdan Krista Kralja svega stvorenja.

Papa Benedikt XVI.

PRIOPĆENJE O DOLASKU PAPE BENEDIKTA XVI. U HRVATSKU

Hrvatska biskupska konferencija i Državni odbor za pripremu i praćenje pohoda Svetoga Oca Benedikta XVI. Republici Hrvatskoj imaju čast i radost priopćiti program Apostolskog putovanja pape Benedikta XVI. Republici Hrvatskoj.

Sveti će Otac boraviti u Zagrebu u subotu 4. i nedjelju 5. lipnja 2011. godine, a geslo pohoda bit će «Zajedno u Kristu».

Nakon svečanog dočeka u zagrebačkoj zračnoj luci Papa će se susresti s predsjednikom Republike Hrvatske gospodinom Ivom Josipovićem u Uredu Predsjednika RH na Pantovčaku i predsjednicom vlade Republike Hrvatske gospođom Jadrankom Kosor u Apostolskoj nuncijaturi.

U Hrvatskom narodnom kazalištu Sveti Otac susrest će se s predstavnicima kulture, akademske zajednice, poduzetnika, civilnog društva, politike, diplomatskog zbora te s poglavarima vjerskih zajednica.

Na kraju prvoga dana Papa će biti na molitvenom bdijenju s mladima na središnjem zagrebačkom Trgu bana Josipa Jelačića.

Središnja točka pastirskog pohoda Republici Hrvatskoj biti će svečano euharistijsko slavlje u povodu Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji koje će Sveti Otac

predvoditi u nedjelju 5. lipnja na zagrebačkom Hipodromu.

Poslije svete mise papa Benedikt XVI. predmolit će molitvu «Kraljice neba» i iz Zagreba, u svom tradicionalnom nedjeljnom podnevnom obraćanju, uputiti poruku vjernicima diljem svijeta.

U nedjelju popodne Papa će u zagrebačkoj katedrali predmoliti molitvu Večernje u zajedništvu s biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima i sjemeništarima. Potom će se Sveti Otac pomoliti na grobu blaženog kardinala Alojzija Stepinca.

Hrvatska u radosti i ovaj put iščekuje dolazak Petra naših dana pape Benedikta XVI.

Zagreb, 20. prosinca 2010.

*mons. Marin Srakić,
nadbiskup i metropolita đakovačko-osječki,
predsjednik HBK*

*g. Gordan Jandroković,
ministar vanjskih poslova
i europskih integracija,
predsjednik državnog odbora za pripremu
i praćenje posjeta Sv. Oca Benedikta XVI.
u Republici Hrvatskoj*

PISMO BISKUPA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

*Prigodom pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj
i Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji (4 - 5. lipnja 2011)*

Draga braćo i sestre!

1. Crkva i narod koje pohodi nasljednik sv. Petra Apostola blagoslovljeni su. Zbog toga nas je velikom radošću ispunila vijest da je papa Benedikt XVI. prihvatio naš poziv da dođe u Hrvatsku i da će biti s nama u Zagrebu 4. i 5. lipnja ove godine.

Čuvajući spomen na tri pohoda sluge Božjega pape Ivana Pavla II. Hrvatskoj, nije teško oživjeti sjećanja na ljepotu tih susreta. Oni su se događali u važnim trenucima naše crkvene i nacionalne povijesti, a u sebi su uvijek nosili sadržaj i smisao koji ne ostaju na prolaznosti doživljaja.

Tako je i ovaj put s papom Benediktom. On dobro poznaje prilike u kojima živi Crkva u Hrvatskoj i okolnosti u kojima se nalaze hrvatski ljudi. Susreti u vjeri predvođeni Svetim Ocem povezuju prošlost i sadašnjost, prolaznost i vječnost, primanje i darivanje, otkrivajući im značenje za konkretno življenje. U njihovu je središtu vjera, razmatranje Božje riječi, euharistija, molitva za zagovor Blažene Djevice Marije i svetih, a glas se apostolskoga učiteljstva iz jedne mjesne Crkve proširuje na cijeli svijet.

Kao narod i kao pripadnici Katoličke Crkve povezani smo s Petrovim nasljednicima brojnim nitima koje često i rado ističemo. Oni su nam bili najbliži i najvjerniji u najtežim trenucima naše povijesti. Zahvaljujući toj blizini, oblikovana je naša bogata kulturno-povijesna odnosno duhovna baština po kojoj smo lako prepoznatljivi kao graditelji i baštinici europske kulture. Ta nas povezanost obvezuje na oslušivanje onoga što danas Duh Sveti po Benediktu XVI. govori našoj Crkvi i narodu.

Ovaj nam put Sveti Otac dolazi u ozračju ozbiljne kulturalne, gospodarske i političke krize, iza koje se zapravo nalazi duboka kriza duha. Ta kriza širi malodušnost, produbljuje ideološke i ine podjele, pojačava

nezadovoljstvo, s teško vidljivim putovima izlaska. Papa dolazi u vrijeme kada se Hrvatska nalazi pred ulaskom u Europsku Uniju, što nas stavlja pred nova pitanja i izazove, bremenite očekivanjima i nesigurnostima.

I dok smo s jedne strane svjesni svega toga, s druge strane iz prijašnjih smo pohoda iskusili da svaki papin pastirski pohod ljudima donosi nadu, vraća ponos, budi nutarnju snagu, daje ohrabrenje i učvršćuje samosvijest o vlastitim vrijednostima i plemenitosti koja postoji u našem narodu.

2. U svome odgovoru na naš poziv Papa je kao glavni povod dolaska k nama naveo proslavu Nacionalnoga susreta hrvatskih katoličkih obitelji koji se prvi put organizira u našoj domovinskoj Crkvi, kao i molitvu na grobu bl. Alojzija Stepinca. Time je naznačio i ključ čitanja cjelokupnoga pohoda.

Bračna zajednica je izvor i temelj, a obitelj prva i životna stanica ljudskoga društva. Obitelj je i prva škola društvenih kreposti bez kojih ljudsko društvo ne može opstati, jer se sve one vrline koje ono cijeni i treba rađaju i nadahnjuju poglavito u obitelji. Iskonsko i odgovorno zajedništvo koje se njeguje u obitelji temelj je i škola društvenoga zajedništva i solidarnosti. Obiteljski je odgoj, stoga, od presudnoga značenja i za život čitavoga društva.

Crkva se od svojih početaka oblikuje kao obitelj i živi ozračje doma, kućne Crkve. Osim toga, od najranijih vremena ona raste iz najizvrsnijega svjedočanstva vjere: mučeništva, viđenoga kao ostvarenje dara ljubavi i nasljedovanja Krista. Stavimo li te dvije teme zajedno, naći ćemo se pred odrednicama otajstva Crkve, Kristove ljubavi prema njoj po utjelovljenju i vazmu.

Ne možemo, zato, zaobići tako očite, ujedno i tako žalosne poteškoće kroz koje prolazi hrvatska obitelj danas, a koje posljednično ugrožavaju i budućnost čitavoga naroda. Spominjemo velik broj mladih koji

zbog nezaposlenosti i neriješenoga stambenog pitanja odgađaju ulazak u brak, nezaposlenost i socijalne probleme, porast rastava, ovisnosti i obiteljskoga nasilja, sve rasprostranjeniji zajednički život «na probu», na određeno vrijeme, bez obveza, kao ni snažne pritiske koji niječu, pa i otvoreno napadaju vrijednost braka i obitelji.

Odlučili smo, zbog toga, započeti sa slavljenjem nacionalnih susreta kojima želimo promicati bračne i obiteljske vrijednosti, snažiti zdravu samosvijest hrvatskih katoličkih obitelji, pokazujući im da nisu osamljene i prepuštene sebi.

3. Sveti Otac, osim što će predvoditi svečano euharistijsko slavlje na zagrebačkome hipodromu u nedjelju 5. lipnja 2011, dan prije, u subotu 4. lipnja, susrest će se i progovoriti predstavnicima svijeta kulture, znanosti, umjetnosti, gospodarstva, politike, športa, zatim predstavnicima vjerskih zajednica te diplomatima. Nakon toga susreta bit će u zajedništvu s mladima na zagrebačkome Trgu bana Josipa Jelačića. U nedjelju popodne u zagrebačkoj će prvostolnici predvoditi časoslovnu molitvu večernje, u zajedništvu sa svećenicima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima, sjemeništarcima, redovničkim kandidatima i kandidaticama. Gledajući program pohoda, mogli bismo reći da ti pastoralni susreti zadiru u sva područja crkvenoga i društvenoga djelovanja.

Nadamo se da će ti susreti uroditi ponajprije plodom zajedništva, u skladu s izabranim geslom: «Zajedno u Kristu». Odrednica zajedništva iz toga gesla nije poglavito društvene naravi okupljanja, nego teološke naravi sakramentalne sjedinjenosti i pripadnosti koja se ne može do kraja objasniti društvenim procesima, ali se tiče cjelokupnoga društvenog života. Stoga bi nam bilo drago da ljudi iz svijeta kulture, znanosti i umjetnosti, gospodarstva i politike čuju otvorena srca i duha poruke Svetoga Oca i glas Crkve.

Osobito pak očekujemo da će mladi još oduševljenije upoznavati snagu vjere, otkrivati svoj crkveni identitet, odvažno svjedočiti kršćansku prisutnost u društvu, slijedeći

uzore svetih, zalažući se za dobro po sebedarju i po snazi križa.

4. Braćo i sestre, da bismo se što bolje pripravili za susrete s Benediktom XVI. i da bi oni ostavili plodonosan trag u našim životima, Hrvatska biskupska konferencija pripremila je prigodne kateheze. Stoga pozivamo župnike i ostale pastoralne djelatnike da se po svojim biskupijama, dekanatima, župama zauzmu u organiziranju susreta obitelji i mladih na kojima će se razmišljanjima, molitvom, inicijativama dati nov zamah našoj crkvenoj prepoznatljivosti.

Nadalje, znajući da svako djelo Crkve prati molitva, sve vas pozivamo da se molite za obitelji. Ta zajednička molitva uputit će nas prema zajedničkomu slavlju, ali i zbližavanju cijele domovinske Crkve. Zato smo pripremili prigodnu molitvu da bismo je svi molili svake nedjelje na kraju euharistijskih slavlja i u drugim prigodama liturgijske, obiteljske i osobne molitve.

Potičemo sve vas u obiteljima da u ovome vremenu pripreme u svojim domovima živite ozračje molitve i «kućne Crkve». Budite poticaj jedni drugima: roditelji djeci, djeca roditeljima, da među vama zaživi zajednička molitva, da u vašim domovima postoje znakovi kršćanske vjere, da se okupite na zajedničko čitanje Svetoga pisma, da kao obitelj ne zaboravite zahvaliti Bogu za darove, naročito za dar jednih drugima, te zazivati njegovu pomoć u nevoljama. To je izazovan put i zadaća koja nas oslobađa za vedrije svjedočenje ljepote svoje vjere u društvu i daje razlog za naše zajedničko slavlje sa Svetim Ocem.

Pozivamo vas, drage katoličke obitelji, pozivamo vas, dragi mladi, i sve vas, katolički vjernici, da se odazovete i dođete na susrete s papom Benediktom, da prepoznate da tih dana trebamo biti u Zagrebu, okupljeni ponajprije u radosti vjere i očitovanju ljepote Crkve.

Moleći blagoslov od Gospodina, zagovor Blažene Djevice Marije, Majke i Kraljice obitelji, brižni pogled sv. Josipa, zaštitnika Hrvatske, i blaženoga Alojzija, svjedoka vječne istine, u zajedništvu sa svima svetima

radujemo se slavlju s našim papom Benediktom XVI.

U Zagrebu, na blagdan Obraćanja sv. Pavla Apostola, 25. siječnja 2011.

Vaši biskupi:

Marin Srakić,
nadbiskup đakovačko-osječki,
predsjednik HBK-a, v.r.

Josip kardinal Bozanić,
nadbiskup zagrebački, v. r.

Marin Barišić,
nadbiskup splitsko-makarski, v. r.

Ivan Devčić, nadbiskup riječki, v. r.

Želimir Puljić, nadbiskup zadarski, v. r.

Slobodan Štambuk, biskup hvarski, v. r.

Juraj Jezerinac, vojni ordinarij, v. r.

Ante Ivas, biskup šibenski, v. r.

Antun Škvorčević, biskup požeški, v. r.

Ivan Milovan, biskup porečki i pulski, v. r.

Valter Župan, biskup krčki, v. r.

Josip Mrzljak, biskup varaždinski, v. r.

Vlado Košić, biskup sisački, v. r.

Mile Bogović, biskup gospičko-senjski, v. r.

Nikola Kekić,

biskup Križevačke eparhije, v. r.

Vjekoslav Huzjak,

biskup bjelovarsko-križevački, v. r.

Đuro Hranić,

pomoćni biskup đakovačko-osječki, v. r.

Valentin Pozaić,

pomoćni biskup zagrebački, v. r.

Ivan Šaško,

pomoćni biskup zagrebački, v. r.

Mijo Gorski,

pomoćni biskup zagrebački, v. r.

Mate Uzinić,

imenovani biskup dubrovački, v. r.

XIII. ZAJEDNIČKO ZASJEDANJE HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE I BISKUPSKE KONFERENCIJE BOSNE I HERCEGOVINE

PRIOPĆENJE

Zajedničko zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, 13. po redu, pod predsjedanjem nadbiskupa đakovačko-osječkog mons. Marina Srakića i biskupa banjolučkog mons. Franje Komarice, održano je 24. siječnja u dvorani Bogoslovskog sjemeništa u Zagrebu. Na zasjedanju je, osim članova dviju biskupskih konferencija, sudjelovao i apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari.

Pozdravljajući sve nazočne, nadbiskup Srakić je istaknuo da je biskupe sabrala briga za vjernike istoga naroda, rasute širom svijeta, kao i zajednička odgovornost na raznim područjima crkvenoga života.

Biskup Komarica u svom je pozdravu upozorio na dramatično smanjenje broja katolika u Bosni i istočnoj Hercegovini, a napose na području entiteta Republike

Srpske, gdje sada živi jedva 5% od predratnog broja katolika. Zahvalio je biskupima HBK-a na pomoći u rješavanju mnogih problema s kojima se suočavaju katolici u BiH-u.

Pozdrav je uputio i nuncij Cassari ističući da je zajedničko zasjedanje konkretan primjer crkvenoga zajedništva. Zahvalio je biskupima u Hrvatskoj za sve što čine kako bi pomogli mjesnim Crkvama u BiH-u te izrazio divljenje prema biskupima u BiH-u zbog njihove trajne zauzetosti za dobrobit povjerenog im naroda. Iskazao je zabrinutost zbog opasnosti da se u budućnosti još više smanji prisutnost katolika Hrvata u BiH-u.

Kardinal Josip Bozanić, nadbiskup metropolit zagrebački, kao domaćin zaželio je dobrodošlicu svim prisutnim biskupima. U vremenu kada se zbog negativnih vijesti širi bezvoljnost i gubitak nade u narodu, kardi-

nal Bozanić kao poseban dar i znak nade istaknuo je skorašnji pohod pape Benedikta XVI. Hrvatskoj.

U radnom dijelu zasjedanja, o suradnji Hrvatskoga Caritasa i Caritasa BKBiH-a s posebnim osvrtom na akciju Tjedna solidarnosti sa Crkvom i ljudima u BiH-u, izvijestili su predsjednici dvaju Caritasa mons. Josip Mrzljak i mons. Komarica. Razmotrivši provedbu dosadašnjih akcija, koje je pokrenula Hrvatska biskupska konferencija, biskupi su dali smjernice za što bolju provedbu ovogodišnjega Tjedna solidarnosti koji će se održati od 21. do 27. ožujka pod geslom: »Vama pak braćo neka ne dodija činiti dobro« (2 Sol 3, 13). Biskupi BKBiH-a zahvalili su svima koji su se uključili u spomenutu akciju i dali potporu Crkvi i ljudima u BiH-u.

O stanju u hrvatskoj inozemnoj pastvi biskupe je upoznao predsjednik mjerodavnog vijeća mons. Pero Sudar. Svjesni novih izazova s kojima se susreću pastoralni djelatnici u hrvatskim katoličkim misijama, koje su s jedne strane specifične za Europu a s druge strane za prekooceanske zemlje, biskupi su dali smjernice za temeljitu analizu sadašnjeg stanja i pronalaženje najboljih rješenja. Ponovno su izrazili zahvalnost svim pastoralnim djelatnicima u misijama širom svijeta potičući Hrvate katolike u inozemstvu na očuvanje vjere i nacionalnog identiteta.

O redovitoj godišnjoj vizitaciji Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima biskupe je izvijestio mons. Valter Župan. Prenio je radost svećenika studenata, koji dolaze iz četiri države i jedanaest biskupija, zbog obnovljenih prostora u kojima žive i studiraju. Pohvalio je zauzetost poglavara zavoda oko obnove te stvaranja pozitivnog ozračja u toj ustanovi od posebne važnosti za Crkvu u hrvatskome narodu.

Biskupi su izrazili radost zbog najavljenoga dolaska pape Benedikta XVI. u Zagreb ističući da je to pohod cijelom hrvatskom narodu u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i šire pod geslom: »Zajedno u Kristu«. Naglašeno je da su pozvani osobito mladi s kojima će se Sveti Otac susresti na Trgu bana Josipa Jelačića u subotu 4. lipnja, kao i katoličke obitelji u cijelom hrvatskom narodu koje će se okupiti na euharistijskom slavlju na zagrebačkom hipodromu u nedjelju 5. lipnja.

Tijekom zasjedanja nuncij Cassari objavio je vijest da je papa Benedikt XVI. imenovao svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije Matu Uzinića dubrovačkim biskupom.

Zagreb, 24. siječnja 2011.

*Tajništvo HBK
Tajništvo BK BiH*

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA**S T A T U T****Biskupija Krk****Ustanova za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika****Članak 1.*****Naziv i sjedište***

Biskupijska ustanova za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika Biskupije Krk (u daljnjem tekstu *Biskupijska ustanova*) osnovana je od dijecezanskog biskupa dekretom br. 283/1999. od 15. travnja 1999. godine, sukladno Zakoniku kanonskog prava (kan. 1274) i Ugovoru između Svete Stolice i Republike Hrvatske o gospodarskim pitanjima (čl. 7).

Biskupijska ustanova je crkvena javna pravna osoba Biskupije Krk.

Biskupijska ustanova Biskupije Krk ima sjedište u Krku, ul. Antuna Mahnića 18.

Članak 2.***Svrha i djelovanje***

Biskupijska ustanova:

- a) upravlja sredstvima za nadopunu nagrade klericima uključenima u financijski sustav;
- b) skrbi za zdravstveno i mirovinsko osiguranje klera uključenog u financijski sustav;
- c) prosljeđuje sredstva za crkvene službenike ustanovama koje ih zapošljavaju, uz suglasnost dijecezanskog biskupa;
- d) prosljeđuje sredstva za izgradnju i uzdržavanje crkava i crkvenih objekata koji nisu u popisu spomenika kulture; za one crkve i crkvene objekte koji jesu na popisu spomenika kulture to može učiniti samo u slučaju da mjerodavna državna tijela, na obrazloženi zahtjev, ne dostave potrebna sredstva;
- e) prosljeđuje sredstva za karitativnu djelatnost biskupije;
- f) održava korisne odnose s lokalnom civilnom upravom na području vlastite odgovornosti;
- g) predviđa sredstva u godišnjem proračunu za izvanredne slučajeve;
- h) upravlja crkvenim dobrima koja su joj povjerena.

Biskupijska ustanova može potpisivati akte u prometu pokretnom i nepokretnom imovinom koji su nužni za poboljšanje ostvarenja njenih ciljeva kao i za ustroj i ostvarenje vlastite strukture.

Biskupijska ustanova, u okviru vlastitog poslanja, može obavljati i druge poslove određene odlukama dijecezanskog biskupa.

Biskupijska ustanova djeluje u sklopu cjeline upravljanja biskupijskim dobrima za koje je odgovoran dijecezanski biskup, ekonomsko vijeće i ekonom biskupije (usp. kan. 492-494).

Biskupijska ustanova u svom se djelovanju ravna prema odredbama Zakonika kanonskog prava.

Članak 3.

Odnos sa Središnjom ustanovom HBK za održavanje klera i drugih crkvenih službenika

Biskupijska ustanova surađuje sa *Središnjom ustanovom HBK* za održavanje klera i drugih crkvenih službenika (u daljnjem tekstu *Središnja ustanova*) u okviru propisa koje donosi HBK za ostvarenje sustava za održavanje klera i drugih crkvenih službenika prema kriterijima solidarnosti i pravedne raspodjele.

To se odnosi osobito na:

- a) razmjenu podataka i informacija sa *Središnjom ustanovom* nužnih za što bolje funkcioniranje sustava;
- b) upućivanje na iskustva i davanje sugestija koje mogu pospješiti proučavanje i zajednička nastojanja u vidu što razumnijeg upravljanja imovinom *Ustanova*;
- c) ostvarivanje zadaće upravljanja, pri čemu se po potrebi, koristi uslugom *Središnje ustanove*;

Članak 4.

Odnos s Ekonomatom biskupije

Biskupijska ustanova će od Ekonomata biskupije zatražiti podatke koji su potrebni za njezino djelovanje, a odnose se na održavanje klera i drugih crkvenih službenika.

Ekonomat biskupije izvješćuje *Biskupijsku ustanovu* o utrošenim sredstvima primljenim od *Biskupijske ustanove*.

Članak 5.

Odnos s Caritasom biskupije

Biskupijska ustanova prosljeđuje sredstva za karitativnu djelatnost biskupije sukladno odluci dijecezanskog biskupa.

Članak 6.

Trajanje

Biskupijska ustanova po svojoj je naravi trajna. U slučaju da je dokine mjerodavna crkvena vlast, u dekretu o dokinuću odredit će se ustanova koja će preuzeti njezine aktivne i pasivne obveze poštujući prvotnu namjenu imovine.

Članak 7.

Imovina

Imovina *Biskupijske ustanove* jesu:

- a) dobra koja država vrati Crkvi ili ih Crkva već posjeduje a ostatak su prijašnjih nadarbina u pravom smislu riječi;
- b) donacije ili nekretnine iz ostavština;
- c) dobra koja se prenose na *Biskupijsku ustanovu* u smislu kan. 1303, § 2;
- d) ostala stečena dobra i sredstva koja u tu svrhu odredi dijecezanski biskup.

Članak 8.***Sredstva za rad***

Za postizanje vlastitih ciljeva *Biskupijska ustanova* koristi:

- a) prihode od upravljanja vlastitim dobrima;
- b) sve ostale prihode.

Članak 9.***Upravno vijeće***

Biskupijskom ustanovom upravlja Upravno vijeće koje imenuje dijecezanski biskup.

Članovi Upravnog vijeća imenuju se na pet godina s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Članovi Upravnog vijeća mogu biti opozvani iz ozbiljnog i dokumentiranog razloga. Neopravdani izostanak s tri susljedne sjednice Vijeća znači prestanak službe.

Prije preuzimanja službe članovi Upravnog vijeća, u smislu kan. 1283, 1°, polažu prisegu pred dijecezanskim biskupom ili njegovim ovlaštenikom.

Članak 10.***Upražnjeno mjesto u Upravnom vijeću***

U slučaju smrti, ostavke, gubitka službe, opoziva ili trajne nesposobnosti za obavljanje službe jednog ili više članova Upravnog vijeća, dijecezanski biskup će imenovati nove članove na njihova mjesta kojima služba traje do kraja mandata Upravnog vijeća.

Članak 11.***Ovlasti Upravnog vijeća***

Upravno vijeće ima široke ovlasti redovitog i izvanrednog upravljanja *Biskupijskom ustanovom*.

Što se tiče akata izvanrednog upravljanja nekretninama i pokretninama čija vrijednost nadilazi najveći iznos propisan u smislu kan. 1292, *Biskupijska ustanova* treba priskrbiti pretходnu suglasnost mjerodavnih crkvenih vlasti.

Uz to Upravno vijeće:

- a) odobrava proračun i prihvaća završni godišnji obračun;
- b) valjano odlučuje o svim ugovorima i ostalim djelatnostima koje su vezane za aktivnost Ustanove;
- c) prihvaća interni Pravilnik *Biskupijske ustanove* koji se predlaže dijecezanskom biskupu na odobrenje.

Članak 12.***Ravnatelj Biskupijske ustanove***

Ravnatelja Biskupijske ustanove imenuje dijecezanski biskup.

Poštujući sve ovlasti Upravnog vijeća *Ravnatelj Biskupijske ustanove*:

- a) predstavlja Biskupijsku ustanovu pred upravnim i sudbenim vlastima, kako crkvenim tako i građanskim, poštujući odredbe kan. 1288;
- b) sastavlja inventar, prijedlog proračuna i završni godišnji obračun;

c) sastavlja prijedlog internog Pravilnika Biskupijske ustanove.

Članak 13.

Proračun

Proračun se ostvaruje u okviru građanske godine: počinje 1. siječnja i završava 31. prosinca. Početak ostvarenja je datum konstituiranja *Biskupijske ustanove* a završava 31. prosinca iste godine.

Konačni godišnji proračun odobrava Upravno vijeće do 31. ožujka tekuće godine, uz prethodnu suglasnost dijecezanskog biskupa.

Dva puta godišnje Upravno vijeće sastavlja izvještaj o upravljanju Ustanovom i o stanju računa te ga dostavlja dijecezanskom biskupu.

Upravno vijeće sastavlja konačni godišnji obračun do kraja ožujka iduće godine i dostavlja ga dijecezanskom biskupu.

Članak 14.

Revizija računa

Dijecezanski biskup može zatražiti reviziju računa *Biskupijske ustanove* kad god to smatra potrebnim.

Zadaća revizije je nadgledanje poštivanja zakona, propisa, Statuta i Pravilnika u upravljanju *Biskupijskom ustanovom*, te urednost u vođenju računovodstva.

Članak 15.

Uputa na opće odredbe

Za sve što nije predviđeno ovim Statutom upućuje se na odredbe Kanonskog prava.

Broj: 12/2011.

Krk, 15. siječnja 2011.

Ovime određujem da gornji *Statut Biskupijske ustanove za održavanje klera i drugih crkvenih službenika* stupi na snagu u Biskupiji Krk s današnjim danom.

Tim činom istovremeno prestaje važiti dosadašnji *Statut* od 2000. godine: Biskupski ordinarijat Krk, br. 822/2000. od 13. prosinca 2000., u: *Službeni vjesnik Krčke biskupije*, br. 6/2000., str. 158-161.

BISKUP:

✠ Valter, v.r.

STATUT ŽUPNOGA EKONOMSKOG VIJEĆA**Članak 1. – Narav**

Župno ekonomsko vijeće (u daljnjem tekstu: ŽEV) je prema kan. 537 Zakonika kanon-skoga prava obvezatno tijelo, ustanovljeno od župnika, koje mu pomaže u upravljanju župnim ekonomskim dobrima.

Članak 2. – Svrha

ŽEV ima savjetodavni, a ne odlučujući glas. Svrha Vijeća očituje se u tome što se u njemu treba izraziti suodgovornost i suradnja vjernika laika u ekonomskom upravljanju župom u smislu kan. 212 § 3. Župnik treba tražiti i pažljivo saslušati mišljenje Vijeća u materijalnom poslovanju župe. Neka se župnik služi Vijećem kao redovitom i valjanom strukturom u go-spodarskom upravljanju župom.

Članak 3. – Sastav

1. ŽEV je sastavljeno od župnika, župnih vikara (ako ih ima) i od tri do pet vjernika laika, koje predlaže i imenuje župnik pošto se o tome posavjetovao s razboritim ljudima. Članovi ŽEV-a trebaju biti moralno čestite osobe, aktivno uključene u župni život, sposobne procijeni-ti ekonomska pitanja u crkvenom duhu i po mogućnosti stručnjaci u pitanjima gospodarstva i prava. Njihovo imenovanje, da stekne pravovaljanost (*ad validitatem*), treba biti potvrđeno od Biskupskog ordinarijata.

2. Mandat članovima ŽEV-a traje pet godina, a njihov mandat može biti obnovljen.

3. Za trajanja mandata članovi ŽEV-a ne mogu biti uklonjeni osim zbog opravdanih i važ-nih razloga koje treba verificirati i potvrditi Biskupski ordinarijat.

4. U slučaju smrti, ostavke, uklanjanja ili trajne spriječenosti člana Vijeća, župnik se treba pobrinuti da u roku od mjesec dana imenuje novog člana. Tom vijećniku ističe mandat u isto vrijeme kad i ostalim članovima.

Članak 4. – Nespojivost

Ne mogu biti članovi ŽEV-a osobe koje su sa župnikom u krvnom srodstvu ili tazbini sve do četvrtoga stupnja (usp. kan. 492 § 3), kao i one osobe koje su u bilo kakvom gospodarskom ili poslovnom odnosu sa župom.

Članak 5. – Predsjednik ŽEV-a

1. Predsjednik ŽEV-a je po pravu župnik. On zastupa župu u svim pravnim poslovima (kan. 532), brine se o dobrima župe i njima upravlja prema kanonskim propisima.

2. Osim toga, njegova je dužnost:

- a) sazvati i predsjedati sjednicom ŽEV-a;
- b) odrediti dnevni red svake sjednice;
- c) odrediti zapisničara sjednice.

Članak 6. – Zadaci Vijeća

1. ŽEV ima sljedeće zadatke:

a) pomaže župniku u planiranju i programiranju župnog proračuna, tj. naznačuje predviđene primitke i izdatke za razne djelatnosti kao i način njihovih pokrića; u tu svrhu ŽEV ima pravo uvida u sve župne račune i blagajničke dnevnik;

b) daje mišljenje o izvanrednim ekonomskim pothvatima župe; to mišljenje treba biti dostavljeno Biskupskom ordinarijatu u molbi za odobrenje odnosnog pothvata; pregledava i odobrava na kraju svakog pothvata blagajničke knjige, odnosnu dokumentaciju kao i završni račun;

c) od pomoći je župniku u svim drugim poslovima koji se tiču stjecanja, posjedovanja ili otuđivanja vremenitih crkvenih dobara, osobito pak upravljanja tim dobrima u smislu kan. 1284.

2. ŽEV u onoj župi koja je povjerena redovničkoj ustanovi treba uzeti u obzir i ugovor sklopljen između biskupije i redovničke ustanove.

Članak 7. – Obračun

Računska godina župe započinje 1. siječnja, a završava 31. prosinca. Na koncu svake godine, a najkasnije do 31. ožujka sljedeće, završni račun župne blagajne treba biti propisno potpisan od župnika i još najmanje od dva člana Vijeća, te preko župnika dostavljen Biskupskom ordinarijatu, služeći se pritom odobrenim obrascem u Biskupiji Krk «Financijski izvještaj za ___ godinu».

Članak 8. – Izvješće župnoj zajednici

ŽEV podnosi župnoj zajednici godišnje izvješće o upotrebi vremenitih dobara i primljenih doprinosa vjernika (kan. 1287 § 2), naznačivši pritom i potrebne inicijative za povećanje sredstava koja su potrebna za pastoralne pothvate, održavanje i izgradnju župnih objekata, kao i za uzdržavanje svećenika i drugih crkvenih službenika.

Članak 9. – Sjednice Vijeća

1. ŽEV održava sjednicu barem dva puta godišnje, odnosno kad god župnik smatra da je potrebno, ili na traženje najmanje dva člana Vijeća.

2. Na sjednicama ŽEV-a mogu sudjelovati na poziv župnika i druge osobe u ulozi stručnjaka. Svaki član Vijeća ima pravo tražiti da se njegovo mišljenje unese u zapisnik.

3. Za valjanost sjednice potrebna je prisutnost apsolutne većine članova. Zapisnici sjednice moraju biti potpisani od župnika i zapisničara te prihvaćeni na sljedećoj sjednici.

Članak 10. – Uputa na druge odredbe

Na sve ono što nije sadržano u ovom Statutu primjenjuju se opće i partikularne odredbe kanonskoga prava, koje se zato treba smatrati sastavnim dijelom ovoga Statuta (vidi: *Nota explicativa* uz članak 10. Statuta ŽEV-a).

Broj: 25/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

Ovime određujem da gornji *Statut župnog ekonomskog vijeća* stupi na snagu u Biskupiji Krk dana 1. veljače 2011.

Tim činom prestati će važiti dosadašnji *Pravilnik župnog ekonomskog vijeća*, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2000.: Biskupski ordinarijat Krk, br. 744/1999. od 9. prosinca 1999., u: *Okružnice Biskupskog ordinarijata Krk*, br. 6/1999., str. 141-143.

Osim toga, budući da je dosadašnjim *Pravilnikom* bilo propisano da mandat članovima ŽEV-a traje tri godine, a ovim je *Statutom* u čl. 3. st. 2. određeno da taj mandat traje **pet godina**, ovime se članovima sadašnjeg sastava ŽEV-a mandat produljuje na pet godina, tako da će nakon toga roka župnik trebati obnoviti ili potvrditi sadašnji sastav ŽEV-a za sljedeće petogodište. Neka se zato u svakoj našoj župi ustanovi do kada prema ovom Statutu traje mandat sadašnjem ŽEV-u i neka se sukladno tome dalje postupaju.

BISKUP:
✠ Valter, v.r.

Nota explicativa uz članak 10. Statuta ŽEV:

1. **Opće odredbe** kanonskog prava odnose se na Zakonik kanonskog prava, knjiga V: Vremenita crkvena dobra, kann. 1254-1310; posebno Naslov II. Upravljanje dobrima, kann. 1273-1289.

2. **Partikularne odredbe** kanonskog prava odnose se na odredbe Hrvatske biskupske konferencije i na naše dijecezanske odredbe o vremenitim crkvenim dobrima.

a) **Hrvatska biskupska konferencija** usvojila je za svoje područje «Dopunske odredbe uz Zakonik kanonskog prava» na zasjedanju u Zagrebu, 12. listopada 1994. Za vremenita crkvena dobra vrijede stoga sljedeće dopunske odredbe:

Uz kan. 1262

Zamoljeni prinosi, o kojima se govori u kan. 1262. neka se u svim našim biskupijama, gdje to još nije učinjeno, uvedu prema odredbi dijecezanskog biskupa, tako da svake godine pojedinci ili pojedine obitelji doprinesu određenu svotu novca kojom bi se moglo providati bar svim redovitim potrebama pojedinih biskupija.

Uz kan. 1272

U našim krajevima nakon agrarne reforme 1945., nema nadarbina takve vrijednosti da bi bilo pametno i shodno stvarati nekakav «biskupijski nadarbeni fond».

Uz kan. 1277

U smislu kan. 1277. treba smatrati činima izvanredne uprave ove čine:

1. Zamijeniti nepokretna dobra, njima jamčiti ili ih dati kao zalog za isplatu duga ako prelaze najvišu svotu koju je odredila Hrvatska biskupska konferencija.

2. Zamijeniti ili dati u zalog za isplatu duga umjetničke ili povijesne dragocjenosti i zavjetne darove.

3. Uzeti u zajam svote novca koje prelaze najmanju svotu određenu od Hrvatske biskupske konferencije u smislu kan. 1292 § 1.

Uz kan. 1292 § 1

Hrvatska biskupska konferencija određuje: najmanji iznos – 100.000 američkih dolara; najveći iznos – 300.000 američkih dolara; ovi su iznosi međutim 2006. promijenjeni tako da

je sada na snazi sljedeća odredba: najmanji iznos – 150.000 (stopedeset tisuća) eura; najveći iznos: 1.000.000 (jedan milijun) eura (usp. *Najveći i najmanji iznos prema odredbi kan. 1292 § 1*, Biskupski ordinarijat Krk, br. 19/2007. od 16. siječnja 2007., u: *Službeni vjesnik Biskupije Krk*, br. 1/2007., str. 12).

Kan. 1297

Nekretnine se mogu davati u zakup uz dopuštenje i upute mjesnog Ordinarija.

b) **Biskupija Krk** donijela je također svoje partikularne odredbe o upravljanju vremenitim crkvenim dobrima. S tim u svezi podsjećamo i posebno upućujemo na sljedeće sada važeće odredbe:

– *Financijsko poslovanje u Krčkoj biskupiji*, s pripadajućim *Tumačenjem odredbi o financijskom poslovanju*, Biskupski ordinarijat Krk, br. 504/2001. od 31. kolovoza 2001., u: *Službeni vjesnik Krčke biskupije*, br. 5/2001., str. 92-94

– *Čuvanje umjetnina*, Biskupski ordinarijat Krk, br. 867/2002. od 11. prosinca 2002., u: *Službeni vjesnik Krčke biskupije*, br. 6/2002., str. 145

– *Odluka kojom se određuju čini izvanrednog upravljanja za javne pravne osobe koje su podložne dijecezanskom biskupu*, Biskupski ordinarijat Krk, br. 131/2007. od 10. veljače 2007., u: *Službeni vjesnik Biskupije Krk*, br. 2/2007., str. 37-39

– *Pravilnik za provedbu financijskog sustava u Biskupiji Krk*, Biskupski ordinarijat Krk, br. 746/2008. od 20. listopada 2008., u: *Službeni vjesnik Biskupije Krk*, br. 5/2008., str. 137-144.

– *Propisi o financijskom poslovanju župâ*, Biskupski ordinarijat Krk, br. 776/2010. od 31. prosinca 2010., u: *Službeni vjesnik Biskupije Krk*, br. 1/2011. str. 24.

3. U radu ŽEV-a dobro će doći, pa ga zato treba imati pri ruci, i *Ugovor između Svete Stolicе i Republike Hrvatske o gospodarskim pitanjima*. Tekst Ugovora objavljen je i u našim *Okružnicama Biskupskog ordinarijata Krk*, br. 2/1999., str. 35-37

Također će u poslovanju ŽEV-a biti uputno uzeti u obzir i važeće zakonodavstvo Republike Hrvatske, zbog čega je u čl. 3. st. 1. određeno da članovi budu «po mogućnosti stručnjaci u pitanjima gospodarstva i prava» ne gubeći pritom iz vida *vlastite svrhe* navedene u kan. 1254 § 2, zbog kojih «Katolička Crkva može po prirodnom pravu, neovisno o svjetovnoj vlasti, stjecati, posjedovati i otuđivati vremenita dobra te upravljati njima» (kan. 1254 § 1).

Broj: 776/2010.

Krk, 31. prosinca 2010.

PROPISI O FINANCIJSKOM POSLOVANJU ŽUPÂ

1. U članku 9. «Pravilnika za provedbu financijskog sustava u Biskupiji Krk» od 20. listopada 2008. god, broj: 746/2008. (v. *Službeni vjesnik Biskupije Krk*, br. 5/2008., str. 137-143), među ostalim stoji: «**Iz blagajne crkvene pravne osobe (župe)** u kojoj klerik

djeluje dodjeljuje se mjesečna nagrada za klerike i ostale crkvene službenike...». U vidu toga, a praćenjem blagajničkih izvještaja župa kroz posljednjih nekoliko godina došlo se do zaključka da pojedine župe svoje svećenike mogu uzdržavati u većem omjeru

nego su to dosad činile, uzimajući u obzir saldo fonda Nagrada ali i redovitog blagajničkog dnevnika župe.

2. Stoga se ovime utvrđuju **kategorije pojedinih župa s obzirom na uzdržavanje svojih službenika:**

- I) Župe koje se u potpunosti uzdržavaju
- II) Župe koje se uzdržavaju do 8 mjeseci godišnje
- III) Župe koje se uzdržavaju do 6 mjeseci godišnje.
- IV) Župe koje se uzdržavaju do 3 mjeseca godišnje.

I) Pod župe koje se u potpunosti uzdržavaju spadaju:

- 1) Banjol/Mundanije
- 2) Barbat
- 3) Baška
- 4) Cres/Valun
- 5) Dobrinj
- 6) Dubašnica
- 7) Kampur
- 8) Kornić
- 9) Krk
- 10) Lopar
- 11) Mali Lošinj
- 12) Novalja
- 13) Njivice
- 14) Omišalj
- 15) Punat/Stara Baška
- 16) Rab
- 17) Supetarska Draga
- 18) Veli Lošinj
- 19) Vrbnik
- 20) Vrh

II) Pod župe koje se uzdržavaju do 8 mjeseci spadaju:

- 1) Lun
- 2) Ćunski/Rektorat
- 3) Ilovik/Unije
- 4) Linardići
- 5) Poljica

III) Pod župe koje se uzdržavaju do 6 mjeseci spadaju:

- 1) Osor/Belej/Ustrine

- 2) Beli/Predošćica/Dragozetići
- 3) Draga Bašćanska/Rektorat
- 4) Orlec/Vrana/Lubenice
- 5) Martinšćica/Stivan
- 6) Nerezine/Punta Križa/Sv. Jakov
- 7) Polje
- 8) Rasopasno
- 9) Susak

IV) Pod župe koje se mogu uzdržavati 3 mjeseca spadaju:

- 1) Garica
- 2) Kras
- 3) Risika
- 4) Sveti Vid

3. Iz stanja blagajne u financijskim izvještajima vidljivo je da bi gotovo svaka župa Biskupije Krk mogla uzdržavati svoje službenike barem pola godine, a ne samo siječanj i eventualno veljaču kao što je dosad bio slučaj kod ne malog broja župa. Ima župa koje već u ožujku potražuju nagradu za svog službenika, a u blagajni župe imaju dovoljno sredstava za nagrade. Stoga se **pozivaju župnici da se od sada pridržavaju gore navedene kategorizacije.** Neka se svećenici nastoje pobrinuti za osiguranje svojih prihoda za najmanje onoliko mjeseci godišnje koliko je gore određeno. Ukoliko im to ne bude moguće činiti iz «Nagrada», a u župnoj blagajni imaju dovoljno sredstava, neka svoju nagradu **podmire iz župne blagajne.** Cilj je svega ovoga probuditi **u vjernicima svijest da su oni dužni sami uzdržavati svoje svećenike** time što će dati godišnju samopomoć i priloge uz blagoslov obitelji te prigodom krizme, vjenčanja, sprovoda i sl., te ispraviti već dosta rašireno a krivo mišljenje da «država uzdržava svećenike». Na ovaj način sredstva koja se dobivaju od države moći će se bolje rasporediti za potrebe pastora kao i za djelatnosti koje bi u budućnosti mogle biti isključivi izvori za uzdržavanje svećenika. Treba imati na umu da sredstva koja država daje Crkvi mogu biti smanjena, a možda i ukinuta. Lako se može dogoditi da taj dosadašnji izvor prihoda izostane.

4. Ono što je također novo u odnosu na dosadašnji način financijskog poslovanja župe jesu **prihodi od nadarbina, najmova i prodaje**. Naime, sve je više župa kojima su vraćena oduzeta dobra. U nekim župama, što je vrlo pohvalno, određena su dobra već dana u najam, a to bi trebalo učiniti gdje god je to moguće sa svim dobrima Crkve, a pogotovo imajući u vidu mogućnost da će se za nekorištena dobra trebati plaćati porez. Ovim se određuje da od onoga što župa po ugovoru dobije na račun najmova 30% ide Ordinarijatu, a 70% ostaje u blagajni župe. Ordinarijatu također ide i 30% od prodanih dobara: župna dobra, druga crkvena dobra i ostavština.

5. Pod **milostinje** od kojih 30% ide Ordinarijatu spadaju milostinje svih misa u župnim crkvama, rektoratima, kapelama (crkvama) u kojima se redovito ekskurira, zavjetnim crkvama.

6. Svećenicima koji imaju **vjeronauk u školi** od sada se podvostručuju bodovi po satu.

7. Jednako tako, u već spomenutom članku 9. istog Pravilnika stoji: «**Korištenje službenog telefona i naknada za korištenje vlastitog automobila** u pastoralne svrhe podmiruje se iz blagajne pravne osobe prema taksovniku.» Drugim riječima, župe će same podmirivati svojim svećenicima **putne troškove u pastoralne svrhe**. To znači da ako neki svećenik za ekskuriranje potražuje ... kuna (broj km x 2) to će potraživanje podmiriti iz blagajne župe **u koju** ekskurira. U slučaju da ona to ne može podmiriti, podmiruje se iz blagajne župe **iz koje** ekskurira, a ako ni ta župa nije u mogućnosti to učiniti, troškove prema potrebi djelomično ili u cijelosti refundira Ustanova.

8. Što se pak korištenja službenog telefona u privatne svrhe tiče kao i korištenja drugih elektroničkih pomagala (Internet) podsjećaju se svećenici da, kao što vrijedi i za ostale **režijske troškove**, 50% istih podmiruju sami, a ostalih 50% podmiruje župa. Pozi-

vaju se svećenici da to i dalje savjesno čine. Pravilo o plaćanju 50% režijskih troškova župniku, uvedeno je zato što u mnogim župama nisu razdvojena brojila, pa je teško odrediti kolika je župnikova privatna potrošnja. Ukoliko postoje različita brojila, župnik sam podmiruje svoje režijske troškove. Preporuča se da se pri rekonstrukciji župnih stanova odvoje mjerila potrošnje što se tiče župnikovog stambenog prostora i službenih župnih prostorija. Svećenici ne smiju zaboraviti da primaju redovitu mjesečnu nagradu od koje podmiruju i svoje osobne troškove.

9. Članak 22. istog Pravilnika govori o **beskamatnim kreditima** koji se odobravaju svećenicima za kupnju automobila. U našoj biskupiji odobrava se iznos do 50.000,00 kn koje je potrebno vratiti **u roku do 3 godine** (do 36 rata), a što znači da mjesečna rata ne može, kao što je to dosad bio slučaj, iznositi samo 1.000,00 kn. Smatra se da je ovakav beskamatni kredit već sam po sebi povoljan, te da svećenici ne bi trebali zahtijevati još i dodatne pogodnosti kao što su odgoda plaćanja ili dulji rok za povrat sredstava. Ovaj način isplate kredita započeo se je provoditi od jeseni 2010.; svi oni kojima je kredit odobren ranije, pod drugačijim uvjetima, nastavit će ga isplaćivati kao i do sada.

10. Treba se i dalje pridržavati **Taksovnika iz 2001. god.**, a ovdje se napominje da pristojbe koje su njime propisane vrijede za svaku župu. To znači da je svaki župnik **dužan** naplaćivati (osim propisanog biljega) također i propisane **pristojbe**, pa tako i one koje se odnose na krizmu, vjenčanje i sprovod u iznosu koji je propisan Taksovníkom. Istovremeno se podsjeća da se kod krštenja ne naplaćuju nikakve pristojbe. Ukoliko netko dade prilog prigodom krštenja djeteta, on se upisuje u blagajnu nagrade, ali **nitko nema pravo tražiti od roditelja da plate nagradu za krštenje**. Kako ne bi dolazilo do nepotrebnih nesporazuma, pozivaju se svećenici da prilikom prvih pričesti protumače roditeljima prvopričesnika da prilog koji se od njih traži nije nikakva pristojba ni taksa

(jer ga Taksovník niti ne predviđa) već da se radi o naknadi za molitvenike, krunice, uspomene, cvijeće za uređenje crkve i sl. Kod slavlja sv. krizme potrebno je pak razjasniti koji se dio roditeljskog priloga odnosi na troškove prema Taksovníku, a koji se dio odnosi na ostale troškove (dogovoreni roditeljski dar).

11. Ovime se konačno propisuje i sljedeće: od novca koji na koncu godine ostane u blagajni nagrada kao višak, 50% ostaje u tom fondu, a 50% se predaje Biskupijskoj

ustanovi za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika kao **prilog za fond solidarnosti** sa župama koje ne mogu kroz cijelu godinu uzdržavati svoga svećenika.

12. Ovime određujem da svi ovi propisi stupaju na snagu i da se primjenjuju u svim župama i rektoratima Biskupije Krk od **01. siječnja 2011.** godine:

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 26/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

PASTORALNA PRIPREMA OBITELJI ZA «DAN OBITELJI»
I SUSRET SA SV. OCEM 5. LIPNJA 2011. U ZAGREBU

Da bismo se što bolje duhovno pripremili za Dan obitelji i susret sa Sv. Ocem Benediktom XVI., niže se donosi više pastoralnih inicijativa:

1. KATEHEZE ZA OBITELJI

Kao što znate, Ured za obitelj pri HBK izdao je kateheze prema Povelji o pravima obitelji izdanoj od Svete Stolice 22. listopada 1983. godine. Na našem plenarnom zasjedanju 6. listopada 2010. godine s njima nas je upoznao dr. Petar Krešimir Hodžić. Prva kateheza je proslijeđena svim župnim uredima a nekoliko ostalih onima koji su se javili. U nekim župama započeli su susreti obitelji po ovim katehezama a ovime se na isto potiče i ostale župe. Ukoliko je u ovom poslu potrebna pomoć Povjerenstva za pastoral obitelji, neka se župnici obrate Povjereniku.

2. DUHOVNA POTPORA SV. OCU

Prema dopisu Biskupskog ordinarijata br. 767/2010. svi su vjernici, a naročito molitvene zajednice, obiteljske zajednice i druge angažirane skupine vjernika pozvani su da, kao duhovna potpora Svetom Ocu i kao duhovna priprava na njegov molitve i žrtve

prikazuju po ovim nakanama. Radi se o različitim pobožnostima (sv. misa, krunica, klanjanje, križni put, molitve...) koje će vjernici prikazati na nakanu za uspjeh Papina pohoda našoj domovini. U mnogim su se župama već priredile tablice za praćenje tih pobožnosti, pa vjernici samo ubilježe ono što su tijekom nekoga razdoblja učinili. Cilj ove akcije je osvijestiti vjernike o potrebi osobne duhovne pripreme, za ovaj jedinstveni, u prvom redu vjernički, događaj u njezinoj povijesti.

Na planu domovinske crkve biskupi pozivaju i na obiteljsku molitvu koja će, kao oriprema obitelji za Papin dolazak, započeti početkom korizme i trajati do dolaska Svetog Oca. Obitelji su pozvane da se na ovu molitvu okupe u spomenutom vremenskom razdoblju svake nedjelje u 21.00 sat te da kao vanjski znak njihove molitve u jednom prozoru svoje kuće upale jednu svijeću.

3. MATERIJALNA POMOĆ OBITELJIMA S
VIŠE DJECE

Na razini cijele Hrvatske dogovoreno je da se ovim povodom pomogne brojnijim obiteljima kojima je potrebna i materijalna

pomoć i to prvenstveno za školovanje njihove djece. Zbog toga će se u vremenu do Papinog dolaska u Hrvatsku u određene dane prikupljati milostinja na tu nakanu:

- milostinja od 1. veljače do početka korizme petkom na misi
- milostinja tijekom korizme na križnom putu petkom i nedjeljom
- milostinja od Uskrsa do kraja svibnja petkom na misi odnosno svibanjskoj pobožnosti.

4. RAZNE PASTORALNE INICIJATIVE

NADAHNUTE NA MOLITVI SV. OBITELJI

Ove pastoralne aktivnosti bi se podijelilo u tri predstojeća razdoblja: predkorizmeno, korizmeno i uskrsno vrijeme s mjesecom svibnjem. Cilj unutar sva tri razdoblja je isti: postati svjesni onoga što molimo u «Molitvi Svetoj Obitelji» (otisnutoj na sličici) i zaželjati da se molitva doista ostvari.

A) Priprema za obitelji

a) U predkorizmenom vremenu naglasak bi se stavilo na euharistijska klanjanja po župama, bilo cjelodnevna ili kratka, pojedinačna ili zajednička, ovisno o već postojećem u pojedinim župama. U središte pažnje stavilo bi se Isusa Krista, kao osobu sv. Obitelji – uzora djeci, te donositelja odnosa ljubavi i povjerenja unutar obitelji. Tiskat će se materijali za klanjanja za posljednjih 5 tjedana prije korizme. Sastojat će se od obiteljskih situacija izrečenih kroz kratku (istinitu) priču nakon koje će se slijediti pitanja – poticaji za razmišljanje, te prijedlozi za molitvu.

b) U korizmenom vremenu naglasak će se staviti na nedjeljne homilije u godini A i pobožnost križnoga puta. Svećenici će dobiti smjernice za homilije i prilagođen križni put koji će obuhvatiti vrijednosti za koje molimo u «Molitvi sv. Obitelji». U svakodnevne mo-

litve vjernika uvrstit će se zaziv za obitelji iz pojedinih župa naše biskupije kako je predviđeno rasporedom dobivenim uz molitvenik za došašće i korizmu. U središte pažnje stavilo bi se sv. Josipa, kao osobu sv. Obitelji i uzor očevima.

c) U uskrsnom vremenu s mjesecom svibnjem naglasak bi se stavio na svibanjske pobožnosti, odnosno molitvu krunice. U središte pažnje stavilo bi se Mariju, kao osobu sv. Obitelji i uzor svakoj ženi i majci.

B) Priprema za djecu

U planu je izrada materijala za pripremu djece i mladih. Radi se o sklopivoj kartonskoj kući (trodimenzionalnoj) koja predstavlja dom, odnosno obitelj. Na toj će se kući isticati tri prozora koji će se moći otvarati, svaki na jednoj strani kuće. Svaki prozor predstavljat će jedno razdoblje (predkorizmeno, korizmeno i mjesec svibanj) i u svakom će se istaknuti jedan naglasak iz molitve što se tiče djece: poslušnost roditeljima, marljivost u školskim i drugim obavezama, zaštita od svake ovisnosti, a zatim i rast u mudrosti i Božjoj milosti. Kroz prozore kuće djeca će ubacivati papiriće s različitim simbolima, (priloženima na dodatnom papiru) ovisno o razdoblju i to onda kada su u tom vidu nešto pozitivno nastojala učiniti. Kuća će se izraditi u manjim dimenzijama da svako dijete dobije po jednu.

C) Priprema za mlade

Za mlade će se materijali za rad u župi pripremiti u Povjerenstvu za mlade biskupije Krk, a pratit će gore navedene ideje.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 4/2011.

Krk, 7. siječnja 2011.

SJEDNICA EKONOMSKOG VIJEĆA

– 13. SIJEČNJA 2011. –

Sazivam sjednicu Ekonomskog vijeća krčke biskupije za četvrtak, 13. siječnja 2011. u 15.30 sati u Biskupskom dvoru u Krku.

Dnevni red sjednice:

1. molitva i pozdrav;
2. čitanje zapisnika prošle sjednice;

3. izvještaj Biskupijskog ekonomista o financijskom stanju Ordinarijata;
4. uređenje i eventualno proširenje poslovnih prostora Ordinarijata;
5. upravljanje Biskupijskim dobrima;
6. razno.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 8/2011.

Krk, 12. siječnja 2011.

SAZIV SJEDNICE ZBORA SAVJETNIKA

– 14. SIJEČNJA 2011. –

Ovime sazivam sjednicu Zbora savjetnika Biskupije Krk u petak, 14. siječnja 2011. s početkom u 08.30 sati u Biskupskom dvoru u Krku.

Dnevni red sjednice:

1. Mogućnosti uređenja i proširenja prostora Ordinarijata;

2. Razno.

Pozdravlja u Gospodinu,

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 22/2011.

Krk, 21. siječnja 2011.

DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

– 2. VELJAČE 2011. –

Na blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu (Svijećnica), 2. veljače, i ove ćemo godine proslaviti i obilježiti Dan posvećenog života.

Pozivam sve redovnike, klerike, novake, redovnice i njihove kandidatice na području Krčke biskupije da toga dana dođu u Krk.

U 17.00 sati svi će se redovnici i redovnice okupiti u velikoj dvorani

Biskupskog dvora u Krku te će o. Zdravko Tuba, gvardijan OO. Konventualaca u Cresu, održati duhovni nagovor.

U 17.45 sati svi će se uputiti u kriptu gdje će se svećenici i biskup spremati za euharistijsko slavlje. Nakon blagoslova svijećea, u procesiji ćemo se uputiti u katedralu gdje će biti koncelebrirana sveta misa.

Nakon mise, svi su redovnici, redovnice i svećenici pozvani na domjenak u donju blagovaonicu Biskupskog dvora.

S ugodnim dojmovima naših prošlogodišnjih susreta prigodom Dana

posvećenog života, srdačno vas pozivam i radosno očekujem.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 27/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

PRVE SUBOTE U MJESECU

Prva subota u mjesecu uvijek je prigoda kad se moli i govori o svećeničkim i redovničkim zvanjima. I ove godine su svi župni uredi dobili knjižicu «Prve subote» kojom se podsjeća svećenike na tu prigodu te ih se tako poziva da se pridruže vjekovnoj brizi Crkve oko ispunjenja Kristove volje: «Molite Gospodara žetve...» (Mt 9, 38). Neka se i ona koristi na prve subote u mjesecu kada redovito molimo za nova duhovna zvanja.

Molitva je srce brige za duhovna zvanja. Gospodar žetve gospodar je pozivanja i gospodar duhovnog zvanja. Bog je prvi na djelu:

on prvi ljubi, on ide ususret, on želi spasiti čovjeka. O toj istini svjedoči nam Biblija sa svake svoje stranice. Ipak u to svoje djelo pozivanja uključuje i svakog vjernika: htio je naime da i naša molitva bude dio njegova pozivanja. Sam nam je Krist to otkrio i traži da svako duhovno zvanje bude plod i naše molitve i njegova pozivanja.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 28/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

TEČAJ PRIPRAVE ZA BRAK

Tečaj priprave za brak za područje otoka Lošinja održava se u Malom Lošinj u od ponedjeljka 7. do subote 12. veljače.

Za područje otoka Krka, održat će se u Krku od ponedjeljka 21. do četvrtka 24. veljače i od ponedjeljka 28. veljače do četvrtka 3. ožujka u prostorijama Biskupskog dvora u vremenu od 19.00 do 20.30 sati.

Za područje otoka Raba, održat će se u Rabu u dvorani župne kuće od nedjelje 13. do četvrtka 17. ožujka.

Za područje otoka Cresa tečaj će se održati od ponedjeljka 21. veljače i trajat će do subote 26. veljače.

U Novalji će se Tečaj priprave za brak održati od četvrtak 3. do nedjelje 6. ožujka.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 29/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

DAN ŽIVOTA

– 6. VELJAČE 2011. –

U nedjelju 6. veljače Crkva u Hrvatskoj, kao i mnoge druge mjesne Crkve diljem svijeta, obilježava Dan života. Koliko je aktualno promicati vrednotu života i kod vjernika u našoj biskupiji govore, uz ostalo, i statistike vjerskog života naših župa. Neka se zato i ovogodišnjem Danu života prida primjerena važnost.

O. Biskup će na Dan života u 10.00 sati u katedrali slaviti sv. misu sa slavljem sakramenta krštenja.

Svećenici će se na misama u nedjelju 6. veljače poslužiti Biskupovom porukom za

Dan života, te s njom na adekvatan način upoznati vjernike. Uz to, neka se i u molitvi vjernika moli za poštivanje i dostojanstvo ljudskog života.

Za obilježavanje ovog Dana neka se svećenici dogovore i surađuju s članovima Pokreta za život i sa drugim suradnicima na svom području.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 30/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

SVJETSKI DAN BOLESNIKA 2011.

– 11. VELJAČE 2011. –

Svjetski dan bolesnika utemeljio je papa Ivan Pavao II. posebnim pismom datiranim 13. svibnja 1992. i naslovljenim na kardinala Fiorenza Angelinija, predstojnika Papinskog vijeća za pastoral zdravstvenih djelatnika. Ovo je dakle 19. Svjetski dan bolesnika. Kao cilj Dana bolesnika, prilikom njegova osnutka, istaknuta je želja da se društvo senzibilizira za potrebe bolesnika te da im se osigura bolja zdravstvena skrb a kao datum obilježavanja Svjetskog dana bolesnika izabran je 11. veljače, spomendan Gospe Lurdske, budući da je marijansko svetište u Lourdesu, poznato po brojnim čudesnim ozdravljenjima,

postalo hodočasničko mjesto mnogih bolesnika koji se ondje dolaze moliti.

Za ovaj dan Papa je poslao svoju poruku koja nosi naslov: «*Bog – čovjekov supatnik*». Neka se svećenici toga dana na misama za bolesne posluže Papinom porukom a uz ovu misu, ako smatraju uputnim, svećenici mogu podijeliti sakrament bolesničkog pomazanja bolesnima obrazloživši prije toga župnoj zajednici narav i svrhu ovog sakramenta te kome se on podjeljuje.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 31/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

MISA ZA UMIRUĆE U VELJAČI

U našoj biskupiji je čitav mjesec veljača posvećen apostolatu umirućih. Uvedeno je to još 1972. godine, kada je određeno da se tijekom mjeseca veljače služi jedna sv. misa za umiruće i pozove vjernike da u što većem broju sudjeluju, ali i da doprinesu za misni stipendij.

Neka braća svećenici tijekom veljače, na najprikladniji dan, služe u svojoj župi svetu misu za umiruće i neka pozovu vjernike na sudjelovanje.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 32/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

KORIZMA

Korizma je vrijeme koje prethodi i oraspoložuje nas za slavlje Uskrsa. To je vrijeme kada intenzivnije slušamo Božju riječ i pomirujemo se s ljudima i Bogom. Vrijeme je to posta, pokore i molitve. U tom vremenu, dobro je u župnim zajednicama organizirati duhovnu obnovu. Prilikom pobožnosti križnog puta, na kojem se posebno gdje se on organizira u vanjskom prostoru odaziva lijepi broj vjernika, neka se biraju prikladni tekstovi križnog puta. Uz to, molitva koja je u došašću započela za obitelji iz pojedinih naših župa, nastavlja se i u korizmenom vremenu. Korizma je i vrijeme iskazivanja konkretnih djela ljubavi prema potrebnima u sredinama u kojima živimo.

Korizma započinje Čistom srijedom – Pepelnicom. O pepeljenju smo potanje govorili i dali upute u *Službenom vjesniku* br. 1/2008., str. 11, pa se braća svećenici upućuju da o tamo rečenom vode računa.

Na Čistu srijedu i Veliki petak obavezni su post i nemrs: post za sve punoljetne vjernike do započete šezdesete godine života, a nemrs za sve one koji su navršili četrnaestu godinu života. Nemrs treba održavati u sve korizmene petke, dok se u drugo vrijeme kroz godinu može zamijeniti nekim drugim pokorničkim djelom. Dobro je na to uvijek iznova podsjećati i podučavati naše vjernike.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 33/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

PERMANENTNO OBRAZOVANJE MLADIH PREZBITERA

Od Metropolijskog pastoralnog instituta dobili smo obavijest da će slijedeća permanentna formacija za mlade prezbitere biti u Lovranu od 28. veljače do 2. ožujka 2011. godine.

Tema ove formacije je «Svećenik u obiteljskom pastoralu».

Program će započeti 28. veljače u 16.00 sati a završit će 2. ožujka s ručkom koji će biti u 13.00 sati.

Ovom obrazovanju obavezni su prisustvovati svi svećenici naše biskupije koji su zaređeni kroz posljednjih 10 godina.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

Broj: 34/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

GODIŠNJICA SMRTI BISKUPA KARMELA ZAZINOVIĆA

– 5. OŽUJKA 2011. –

U subotu 5. ožujka 2011. navršava se 14. godišnjica smrti krčkog biskupa dr. Karmela Zazinovića. To je prigoda da ga se sjetimo u našim molitvama i ujedno pozovemo vjernike na molitvu, kako smo to činili i prethodnih godina. Biskup Karmelo nam je svima ostao u živoj uspomeni kao dobar i razboriti pastir povjerene mu Krčke Crkve. Toga će dana o. Biskup za pokojnog biskupa Karme-

Broj:

la služiti sv. misu u krčkoj katedrali u 18.30 sati. Gospodin mu bio nagrada za sve ono što je učinio i ostavio kao duhovnu baštinu ovoj biskupiji!

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Krk,

Broj: 35/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

MILOSTINJA IV. KORIZMENE NEDJELJE I MISE «ZA DUŠE»

Od milostinje koja se skuplja na svim misama na 4. korizmenu nedjelju i milostinje koja se skuplja kroz čitav tjedan nakon te nedjelje služe se mise «za duše».

Obveza župnika ili župnih upravitelja povezana s ovom milostinjom sastoji se u tome da od skupljene milostinje trebaju slu-

žiti ili dati služiti svete mise «za duše» po dvostrukom misnom stipendiju.

O tome se detaljnije može vidjeti u *Službeni vjesnik* br. 6/2000., str. 154 – 155: «Mise za duše», br. 821/2000. od 13. prosinca 2000.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

Broj: 36/2011.

Krk, 27. siječnja 2011.

PLENARNI PREDUSKRSNI SVEĆENIČKI SASTANAK

– 13. TRAVNJA 2011. –

Obavještavamo da će se preduskrsni plenarni svećenički sastanak održati u srijedu 13. travnja 2011. godine u Biskupskom dvoru u Krku. Dnevni red i temu susreta javit ćemo nakanadno a već sada molim sve svećenike da sudjeluju na čitavom tijeku sastan-

ka. Toga dana, ako je potrebno, neka se otkazu večernje mise.

BISKUP:
✠ Valter, v. r.

OTPUŠTENJE CENZURE ZBOG POBAČAJA

«Tko nešto poduzme radi pobačaja upada, ako dođe do učinka, u izopćenje unaprijed izrečeno» (kan. 1398).

Prema općim kanonskim normama u izopćenje upadaju one katoličke osobe koje su svjesno i slobodno, fizički ili moralno, sudjelovale u zločinu učinkovitog pobačaja.

Redovitom vlašću mogu otpustiti tu cenzuru: ordinarij (tj. dijecezanski biskup, generalni i biskupski vikar, viši redovnički poglavari) u sakramentu ispovijedi i izvan njega; a samo u sakramentu ispovijedi: svaki biskup i kanonik pokorničar (usp. kan. 1355, § 1; 508, § 1).

Da bi vjernici u našoj biskupiji mogli lakše dobiti otpuštenje cenzure zbog pobačaja i nakon toga odrješenje od grijeha, ovime u smislu kan. 137, § 1 delegiram do opoziva za otpuštenje te cenzure u sakramentu ispovijedi sljedeće prezbitere:

- a) sve dekane i župnika u Novalji;
- b) gvardijane samostana oo. Franjevacu u Krku, Košljunu, Glavotoku, Portu i Cresu te priora oo. Karmelićana u Krku;

c) sve ispovjednike u korizmeno i vazmeno vrijeme, u došašću i u božićno vrijeme, za Veliku Gospu i Sve Svete;

d) sve ispovjednike za vrijeme duhovnih vježbi i obnova, duhovnih seminara i misija.

Svi ispovjednici trebaju imati u vidu i mogućnost otpuštenja cenzure u tzv. «urgentnom slučaju»: kad je naime skrušenom pokorniku «teško ostati u stanju teškoga grijeha za vrijeme potrebno da o tome odluči mjerodavni poglavar» (kan. 1357, § 1). Način postupanja u takvom slučaju određen je u kan. 1357, § 2 te ga ispovjednici trebaju obdržavati.

Neka ispovjednici osim toga ne propuste na primjeren način predočiti pokornicima ozbiljnost i težinu počinjenog zla i neka im prema njihovim prilikama nalože ozbiljnu i spasonosnu pokoru.

BISKUP:

✠ Valter, v. r.

IZ KATEHETSKOG UREDA

BISKUPIJSKA ZAVRŠNICA VJERONAUČNE OLIMPIJADE

U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije održat će se 18. veljače u Krku biskupijska/županijska završnica Vjeronaučne olimpijade za učenike osnovnih škola.

Pobjednici će zastupati biskupiju na završnom nacionalnom natjecanju koje će se održati od 23. do 25. ožujka o.g. u organizaciji Hvarske biskupije.

DUHOVNA OBNOVA ZA ODGOJITELJICE U VJERI I VJEROUČITELJE LAIKE I ČASNE SESTRE

U organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije, održat će se od petka 25. veljače do nedjelje 27. veljače o.g. u samostanu otaca Karmelićana u Krku duhovna obnova za odgojiteljice u vjeri i vjeroučitelje laike i

časne sestre naše Biskupije. Voditelj duhovne obnove bit će dr. Ante Mateljan, svećenik Splitsko-makarske nadbiskupije i profesor na KBF-u u Splitu.

STRUČNO VIJEĆE ODGOJITELJICA U VJERI RIJEČKE METROPOLIJE

Treće Stručno vijeće odgojiteljica u vjeri održat će se 12. ožujka o.g. u Rijeci u Dječjem vrtiću «Potok», Josipa Završnika 3. Radionicu na temu: «Primjeri rituala u dje-

čjem vrtiću u vjerskoj odgojnoj skupini i proslava rođendana u vjerskoj odgojnoj skupini» vodit će Lahorka Jurčić.

IZ POVJERENSTVA ZA MISIJE**ODNOS PREMA CIVILNIM UDRUGAMA I ORGANIZACIJAMA
KOJE SE BAVE MISIJSKIM AKTIVNOSTIMA**

Primjećeno je da su se u novije vrijeme pojavile organizacije i udruge koje provode razne misijske aktivnosti te na taj način prave pomutnju među svećenicima i vjernicima. Zbog toga, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela šalje dopis upućen župnicima, poglavarima i poglavaricama samostana kako bi prema takvim udrugama zauzeli pravilan odnos. Ovdje donosimo to pismo:

Poštovani župnici, poglavari i poglavari-
ce samostana!

Na 41. plenarnom zasjedanju Hrvatske biskupske konferencije biskupi su, u prisustvu nacionalnog ravnatelja Papinskih misijskih djela (PMD), raspravljali o civilnim udrugama u Hrvatskoj koje se u svom radu uvelike bave misijama, uglavnom prikupljajući novac i šaljući dragovoljce (civilna udruga ne može slati u misije misionare laike jer bi za to trebala ovlaštenje biskupske konferencije svoje zemlje • što znači da bi trebale biti crkvene udruge).

Temeljna odluka biskupa je da se mora poštivati jasan Zakonik kanonskog prava, osobito kanon 1265 § 1 koji doslovno glasi: «Zabranjuje se svakoj privatnoj, bilo fizičkoj bilo pravnoj, osobi bez pisane dozvole vlastitog ordinarija i mjesnog ordinarija prikupljati milodare za bilo koju pobožnu ili crkvenu ustanovu ili svrhu.»

Biskupi su se u načelu složili s time da bi svaki biskup trebao obavijestiti o tome svakoga župnika da bez izričite dozvole biskupa ne može u župi primati nikakvu civilnu udrugu.

To nije rad protiv laičkih udruga nego želja da se ne gomila isti posao kada već za misijsko djelovanje Crkve imamo svjetsku organizaciju Papinskih misijskih djela. Svaka civilna udruga obično sebe registrira pri državnim vlastima nakon prilaganja statuta. Naravno da u tim statutima riječ «misije» ne stoji jer to je djelatnost koja nije u nadlež-

nosti države. Nedopustivo je stoga da se misijskim djelovanjem bavi itko tko za to nema pismeno odobrenje od nadležnih u Crkvi.

Osim toga, za svoj «misijski» rad članovi udruge imaju i troškove, režije, putovanja po domovini i, osobito, misijskim zemljama, za što oni uzimaju dio od sakupljenoga novca za misije. To znači da se i troškovi gomilaju, što je također na misijskom području nedopustivo.

Same udruge dosta posjećuju župe i medije i javno iznose koliko je i «unosno» i «atraktivno», ljudima privlačno, pomaganje misijama. Za samo to nisu potrebne udruge. Prva zadaća Crkve je - stoga i Papinskih misijskih djela - promovirati misijsku svijest, što udruge ne mogu činiti jer nemaju to poslanje. Papinska misijska djela to čine preko biskupijskih ravnatelja u svakoj biskupiji.

Kada jednom iziđe u medije da udruge žive od milodara za misije, onda je to kraj materijalnom pomaganju misijama i od strane Papinskih misijskih djela jer se ni njima više neće vjerovati.

Neke udruge žele sigurno djelovati misijski iz svojih vjerskih pobuda, i to ne smijemo ugušiti. Samo zabraniti rad civilnih udruga na područjima koja pripadaju Crkvi, udruga koje privatno pomažu misijama, nije rješenje, jer one mogu naći puno drugih prostora da «djeluju misijski», i time bi se stvorile posve oprečne organizacije. Stoga je nacionalni ravnatelj PMD dobio zadatak da, zajedno s biskupijskim ravnateljima, pokuša dovesti do uske suradnje PMD i udruga koje žele djelovati misijski pod tom crkvenom upravom.

Želja nam je da o ovome o čemu se je raspravljalo na HBK, a o čemu je izvijestio i GK, bude obaviještena svaka crkvena ustanova.

*Dr. Milan Špehar,
Nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela*

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

O. Biskup je:

Prosinac 2010.

8. posjetio u Sužanu sestre Službenice Srca Isusova i Marijina;
 - održao u Krku vjeronauk za odrasle;
10. sastao se u Biskupskom dvoru u Krku s ravnateljima srednjih i osnovnih škola i dječjih vrtića;
 - istoga dana sudjelovao na godišnjem sastanku ravnatelja župskih Caritasa;
12. u Vrbniku sudjelovao na uri klanjanja koja se tamo moli svake nedjelje;
14. slavio koncelebriranu misu u katedrali o 90. obljetnici smrti biskupa Antuna Mahnića;
15. održao u Krku radni sastanak sa dr. Petrom K. Hodžićem, Vicom Batarelom i Josipom Koprekom u vezi pripreme programa za Papin dolazak;
16. susreo se u Zagrebu s dr. Tomislavom Ivančićem i Mirom Jakovljevićem;
18. sudjelovao u «Betaniji» u Ćunskom u radu glavne skupštine Pokreta za život i misio za sudionike;
19. susreo se kod ss. Karmelićanki u Puntu sa zajednicom «Vjera i svjetlo» i misio;
21. predvodio u samostanu Franjevacu u Krku Službu riječi prigodom drugog skruti-nija za ulazak u pokrsni katekumenat 18 vjernika koji su se opredjelili za Neokatekumenski put;
22. prigodom Božićnog primanja primio čestitke za Božić i novu godinu;
23. sudjelovao u župi Poljica na božićnom koncertu djece i mladih;
25. slavio svečanu božićnu liturgiju čitanja i misu polnoćku u katedrali;
 - slavio svečanu koncelebriranu danju misu božićne svetkovine;
 - slavio Večernju božićne svetkovine;
26. slavio koncelebriranu misu u katedrali prigodom Svete obitelji;
 - sudjelovao na božićnom susretu obitelji otoka Krka u Vrhu;
27. prisustvovao u katedrali božićnom koncertu dječjeg zbora «Kapljice», zbora mladih «Kapi» i katedralnog zbora;

28. pohodio dom «Betanija» u Ćunskom i u Velom Lošinju prigodom blagdana Nevine dječice slavio svetu misu u crkvi Majke Božje za članove i simpatizere Pokreta za život. Na misi su sudjelovali mladi iz Malog i Veloga Lošinja koji su predvodili pjevanje. Nakon mise zadržao se na zajedničkom druženju.
29. ugostio naše bogoslove i sjemeništara na božićnom susretu bogoslova s biskupom;
31. slavio misu zahvalnicu u katedrali.

Siječanj 2011.

1. slavio svečanu misu u katedrali na svetkovinu Svete Bogorodice Marije;
2. misio u Domu umirovljenika u Krku;
5. primio vlč. Tomislava Crnovića i Franju Toljanića;
6. misio svečanu misu svetkovine Bogojavljenja u katedrali u Krku i navečer sudjelovao na večeri koju je župnik Krka priredio za katedralni zbor;
8. posjetio u Svetom Jakovu Službenice Srca Isusova i Marijina;
9. za vrijeme župske mise u Malom Lošinju krstio petero djece: Mikelu, četvrto dijete Rafele i Ivana Kuljanića, blizance Petra i Luciju Negovetić, te djevojčice Iris Buneta i Lanu Mijatović;
11. sudjelovao u Zagrebu na prvom sastanku Pododbora za pripremu predprograma za Papin pohod;
16. predvodio u Ljubljani euharistijsko slavlje povodom 23. Božićnih dana za Hrvate u Sloveniji;
18. u sjedištu Primorsko – goranske županije u Rijeci susreo se sa županom Zlatkom Komadinom;
24. sudjelovao u Zagrebu na susretu biskupa HBK i BK BiH;
25. prisustvovao otvorenju i radu Teološko – pastoralnog tjedna za svećenike;
25. i 26. sudjelovao u Zagrebu na Izvanrednom plenarnom zasjedanju HBK;
29. sudjelovao na godišnjem susretu mladih u Cresu povodom dana don Bosca.

OBVEZE PREMA ORDINARIJATU

Početak nove građanske godine podsjećamo župnike na sljedeće godišnje obveze:

1. *Statistiku vjerskog života* župe za 2010. godinu svi župnici trebaju poslati Biskupskom ordinarijatu *do konca siječnja*.

2. *Financijski izvještaj* za proteklu 2010. godinu treba dostaviti Biskupskom ordinarijatu *do konca veljače*.

3. *Matice-parice krštenih, vjenčanih i umrlih* za 2010. godinu treba dostaviti Biskupskom ordinarijatu preko Dekanskog ureda, koji ih za cijeli dekanat treba prikupiti i dostaviti Ordinarijatu najkasnije *do konca ožujka*.

Mole se subraću svećenici da u ovim obvezama budu s obzirom na termine točni i uredni jer će tako omogućiti da i Dekanski uredi i Biskupski ordinarijat budu točni i pravovremeni u svojim obvezama.

OBLJETNICA REĐENJA BISKUPA VALTERA ŽUPANA

– 15. OŽUJKA 2011. –

U utorak, 15. ožujka 2011. spominjemo trinaestu obljetnicu biskupskog ređenja našega dijecezanskog biskupa, mons. Valtera Župana. Zajedno s vjerničkom zajednicom, toga ćemo se dana u molitvi posebno spomenuti našega biskupa Valtera da ga Gospodin čuva, snaži i uzdrži u biskupskoj službi i

u predvođenju Biskupije Krk. To će biti znak zajedništva i povezanosti s o. Biskupom, i izraz zauzetosti i brige za našu mjesnu Crkvu kojoj predsjeda naš biskup, a s kojim želimo dijeliti «radost i nadu, žalost i tjeskobu ljudi našeg vremena» (GS, 1).

IMENOVAN NOVI DUBROVAČKI BISKUP

Iz Vatikana je 24. siječnja 2011. stigla vijest da je papa Benedikt XVI. imenovao dubrovačkim biskupom Matu Uzinića, svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije i rektora Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu.

Mons. Mate Uzinić rođen je 17. rujna 1967. u Dubravi, u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. U Dubravi je pohađao osnovnu školu, a gimnaziju u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu. Nakon obavezne vojne službe u trajanju od godinu dana (1986./1987.) na poluotoku Prevlaka, na Teološkom fakultetu u Splitu završava studij filozofije i teologije te postiže akademski stupanj bakalaureat 1993. godine. Zaređen je za svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije 27. lipnja 1993.

Tijekom tri godine obnašao je pastoralnu službu u župama Omiš i Otrić-Struge. Godine 1996. nastavio je studij u Rimu na Papinskom lateranskom sveučilištu, postigavši 2000. godine licencijat iz crkvenog i civilnog prava. Po povratku u Split od 2000. do 2002. obnaša službu sudskog vikara i suca na Crkvenom interdijecezanskom sudu I. stupnja u Splitu i ujedno pastoralnog suradnika u župi Strožanac-Podstrana. Od 2001. rektor je Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu. Od 2002. član je Prezbiterskog vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije a od 2004. Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za sjemeništa i duhovna zvanja.

Novoimenovanom dubrovačkom biskupu mons. Mati Uziniću kao i dubrovačkoj biskupiji, od srca čestitamo!

SADRŽAJ 1/2011.

DOKUMENTI	1
Poruka za XVI. Dan života: Obitelj – najveća pomoć djeci	1
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan mira 2011.: Vjerska sloboda – put koji vodi do mira	3
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski dan bolesnika 2011.: Bog – čovjekov supatnik ..	10
Priopćenje o dolasku Pape Benedikta XVI. u Hrvatsku	12
Pismo biskupa HBK prigodom pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj i Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji (4 - 5. lipnja 2011.).....	13
XIII. zajedničko zasjedanje HBK i BK BiH – Priopćenje.....	15
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	17
Statut Ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika Biskupije Krk	17
Statut Župnog ekonomskog vijeća.....	21
Propisi o financijskom poslovanju župâ	24
Pastoralna priprema obitelji za «Dan obitelji» i susret sa Sv. Ocem.....	27
Sjednica Ekonomskog vijeća	29
Saziv sjednice Zbora savjetnika.....	29
Dan posvećenog života	29
Prve subote u mjesecu.....	30
Tečaj pripreme za brak	30
Dan života	31
Svjetski dan bolesnika 2011.	31
Misa za umiruće u veljači	32
Korizma	32
Permanentno obrazivanje mladih prezbitera.....	32
Godišnjica smrti biskupa Karmela Zazinovića	33
Milostinja IV. korizmene nedjelje i mise «za duše».....	33
Plenarni preduskršni svećenički sastanak	33
Otpuštanje cenzure zbog pobačaja.....	34
IZ KATEHETSKOG UREDA.....	35
Biskupijska završnica vjeronaučne olimpijade.....	35
Duhovna obnova za odgojiteljice u vjeri i vjeroučitelje laike	35
Stručno vijeće odgojiteljica u vjeri Riječke metropolije	35
IZ POVJERENSTVA ZA MISIJE	36
Odnos prema civilnim udrugama i organizacijama koje se bave misijskim aktivnostima ..	36
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	37
O. Biskup	37
Obveze prema ordinarijatu.....	38
Obljetnica ređenja biskupa Valtera Župana	38
Imenovan novi dubrovački biskup.....	38

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: bisk.ordinarijat.krk@ri.t-com.hr
Odgovara: mons. Valter Župan, biskup
Uredili: A. Valković, S. Zec, I. Žužić